

ముందుమాటు

శ్రీ గురువూజూ విధానమ్ అను యిం పుస్తకము వునర్చుద్రించడమైనది. ఇందు గురుస్తోత్రములకు, ఉపనిషత్తులకు, మంత్ర పుష్టినికి తాత్పర్యములను క్లష్టముగా యివ్వబడినవి. ఇది కేవలము ఆశ్రమ ధర్మము నాచరించు శిష్యులకు కొంత అవగాహన నందించుట కొఱకు మాత్రమే. పూర్తి వివరములు, అనుభవము శ్రీ గురు భోధవల్లనే సాధ్యుని మనవి.

తేది : 29-07-2007

గురువిధేయుడు
జోస్టారు మురళీకృష్ణరావు,
చల్లపల్లి, కృష్ణాజిల్లా.

శ్రీ దక్షిణామూర్తి స్తోత్రము

శ్లో॥ విశ్వం దర్శణ దృశ్యమాన నగరీషుల్యం నిజాంతగ్రతం
పశ్యాన్నాత్మని మాయయా బహిరివోద్భూతం యథా నిద్రయా
యస్యాక్షాత్కురుతే ప్రభోధ సమయే స్వాత్మాన మేవాధ్వయం
తస్మై శ్రీ గురుమూర్తయే నమ ఇదం శ్రీ దక్షిణామూర్తయే॥ ॥1॥

తా॥ నామరూపాత్మకమైన ఈ సర్వజగతినీ, ఆత్మ షైతన్యమయిన తనలో
లీలా మాత్రంగా, స్వానుభవంగా, స్వాత్మగా, అద్దంలో కనిపించే నగరం వలె,
స్వప్న దృశ్యం వలె తనకంట భిన్నంగా ఉందన్న భ్రమకలిగిస్తోందని గుర్తిస్తున్న
జగద్గురుమైన శ్రీ దక్షిణామూర్తికి నా నమోవాకాలు.

శ్లో॥ బీజస్యాంతరివాంకరో జగదిదం ప్రాక్ నిర్వికల్పం పునః
మాయాకల్పిత దేశకాల కలనా షైచిత్ర్య చిత్రీకృతమ్
మాయా వీవ విజ్యంభయ త్వపి మహాయాగీవయః స్వేచ్ఛయా
తస్మై శ్రీ గురుమూర్తయే నమ ఇదం శ్రీ దక్షిణామూర్తయే॥ ॥2॥

తా॥ విత్తనంలో మహావృక్షం దాగి ఉన్నట్లుగా గోచరించే ఈ
మహావిశ్వమంతా దేశకాలావృతమైన సమస్త చరాచర జగతినీ, ఇంద్రజాలికుని
వలె అటులనే మహాయాగివలె, బహిర్గతం చేసి తన మాయాశక్తితో స్వేచ్ఛగా
జగన్నాటకాన్ని నదిపే మహాత్ముడైన నా గురువునకు, శ్రీ దక్షిణామూర్తికి ఇదే నా
నమస్కృతులు.

శ్లో॥ యష్టైవ స్ఫురణం సదాత్మక మసత్కుల్పాఫగం భాసతే
సాక్షాత్కృత్య మసీతి వేదవచసా యో బోధయత్యాగ్రేతాన్
యస్యాక్షాత్కురణాద్ భవేస్తు పునరావృత్తి ర్భవాం భోనిధా
తస్మై శ్రీ గురుమూర్తయే నమ ఇదం శ్రీ దక్షిణామూర్తయే॥ ॥3॥

తా॥ ఎవని వ్యక్తరూరం ఈ ప్రంపంచంగా స్ఫూర్తిస్తూ కూడా నిత్యసత్యమై
ప్రకాశిస్తూ ఉంటుందో, శ్రద్ధతో శరణవేడిన వారికి తత్త్వమస్యాది మహావాక్యాలతో

ఎవరు జ్ఞాన బోధ చేస్తుంటారో, ఎవరి జ్ఞాన బోధ వల్ల జనన మరణయుక్తమైన ఈ సంసారచక్రం నుండి ముక్తి పొందుతున్నారో, అట్టి పరమ పవిత్రమైన గురుమూర్తికి శ్రీ దక్షిణామూర్తికి ఇవే నా సమస్యతులు.

శ్లో॥ నానాభిద్ర ఘుటోదరస్థిత మహాదీప ప్రభాభాస్వరం
జ్ఞానం యస్యతు చక్కరాది కరణ ద్వారా బహిః స్పందతే ।
జానామీతి యమేవ భాంత మను భాత్యేతత్పమస్తం జగత్
తస్మై శ్రీ గురుమూర్తయే నమ ఇదం శ్రీ దక్షిణామూర్తయే॥ ॥4॥

తా॥ ఎవని చైతన్యం, మనకళ్లు చెపులు మొదలయిన ఇంద్రియాలద్వారా, అనేక చిల్లలు కలిగిన కుండలో ఉన్న దీపకిరణాలవలె, ఫైకి ప్రసరిస్తూ ఉందో, ఏ చైతన్యం ప్రకాశించడం వలన ఈ సమస్త వస్తుమయ మహా ప్రపంచం అంతా తెలియబడుతూ ఉందో, అటువంటి దివ్యమూర్తి సద్గురువు అయిన శ్రీ దక్షిణామూర్తికి ఇవే నా సమస్యతులు.

శ్లో॥ దేహం ప్రాణమహీంద్రియాణ్ణాపి చలాం బుధించ శూన్యం విదుః
శ్రీ బాలాంధ జడోపమాస్తుహమితి బ్రాంతా భృతం వాదినః ।
మాయాశక్తి విలాసకల్పిత మహా వ్యామోహ సంహరిణే
తస్మై శ్రీ గురుమూర్తయే నమ ఇదం శ్రీ దక్షిణామూర్తయే॥ ॥5॥

తా॥ బుధి పరంగా శ్రీలవలె, చిన్న పిల్లల వలె, మూడులవలె విషయాల నర్దం చేసుకునే శక్తిహినులు, మాయా ప్రభావానికి లోసై, శరీరమే సత్యమనీ, ప్రాణమే సత్యమనీ, ఇంద్రియాలనే సత్యమనీ, మనస్సే సత్యమనీ, నిత్యమూ మార్పు చెందే బుధే సత్యమనీ, శూన్యమే సత్యమనీ శాస్త్రం నుండి తప్పగా గ్రహిస్తారు. అట్టి వారి భ్రమలను తొలగించగలిగే పరమ గురువుకు శ్రీ దక్షిణామూర్తికి ఇవే నా ప్రణామాలు.

శ్లో॥ రాహుగ్రస్త దివాకరేందు సదృశో మాయా సమాచ్ఛాదనాత్
సన్మాత్రః కరణోప సంహరణతో యోఉ భూత్పుష్టః పుమాన్ ।

ప్రాగస్వాప్తమితి ప్రబోధ సమయే యః ప్రత్యభిజ్ఞాయతే
తస్మై శ్రీ గురుమూర్తయే నమ ఇదం శ్రీ దక్షిణామూర్తయే॥ ॥6॥

తా॥ గ్రహణ సమయంలో సూర్యచంద్రులు రాహువువే కప్పబడినట్లుగా, నర్సేంద్రియ వ్యవహారాలూ ఉపశమించిన సుమహితి అవస్థలో ప్రవేశించి మాయావరణతో కూడిన సత్యం సన్మిధిలో విశ్రాంతినంది మళ్ళీ మెలకువలో తాను నిద్రపోయినట్లుగా తెలుసుకునే పరమసత్యానికి శ్రీ దక్షిణామూర్తికి ఇవే నా ప్రణామాలు.

శ్లో॥ బాల్యాదిష్వపి జాగ్రదాదిషు తథా సర్వాస్వవస్తాస్వపి
వ్యాప్తాస్త స్వను వర్తమాన మహామిత్యంతః స్పురంతం సదా
స్వాత్మానం ప్రకటీకరోతి భజతాం యో భ్రద్రయా ముద్రయా
తస్మై శ్రీ గురుమూర్తయే నమ ఇదం శ్రీ దక్షిణామూర్తయే॥ ॥7॥

తా॥ బాల్య కౌమార యోవన వ్యధాప్య దశలలోనూ జాగ్రత్త స్వప్తు సుమహితి మొదలయిన అన్ని ప్రాణులలోనూ “నేను”గా ఉంటూ, తన భక్తులకు చిన్నుడు ద్వారా తన నిజ తత్త్వాన్ని వ్యక్తం చేసే సద్గురు మూర్తి శ్రీ దక్షిణామూర్తికి ఇవే నా ప్రణామాలు.

శ్లో॥ విశ్వం పశ్యతి కార్యకారణతయా స్వస్వామి సంబంధతః
శిష్యాచార్య తయా తమైవ పిత్రపుత్రా ద్వాత్మనాభేదతః
స్వప్తే జాగ్రతి వా య ఏష పురుషో మాయా పరిజ్ఞామితః
తస్మై శ్రీ గురుమూర్తయే నమ ఇదం శ్రీ దక్షిణామూర్తయే॥ ॥8॥

తా॥ ఏ పురుషుడు మాయా ప్రభావం వలన జరుగుచున్న కార్యకారణ సంబంధరూపం అయిన విశ్వాన్ని, శిష్యాచార్య విభేదాన్ని, పిత్రపుత్ర మొదలైన తేదాలనీ జాగ్రత్త స్వప్తోవస్థలనీ విలక్షణంగా ఉండి విలాసంగా చూస్తున్నాడో, ఆ పరమ గురువుకి, శ్రీ దక్షిణామూర్తికి ఇవే నా ప్రణామాలు.

శ్లో॥ భూరం భూస్యనలో నిలో ఇబర మహార్థో హిమాంశుః పుమాన్
ఇత్యభాతి చరాచరాత్మకమిదం యస్యైవ మూర్ఖ్యష్టకమ్ ।
నాన్య త్రించన విద్యతే విమృశతాం యస్యాత్పరస్యాద విభోః
తస్మై శ్రీ గురు మూర్ఖయే నమ ఇదం శ్రీ దక్షిణామూర్ఖయే ॥ ॥9॥

తా॥ ఎవని అప్పమూర్ఖులైన భూమి జలము అగ్ని వాయువు ఆకాశం
సూర్యుడు చంద్రుడు జీవుడు విరాజిల్లుతున్నారో, ఎవరు చరాచరమయిన జగత్తుగా
వ్యక్తమపుతున్నాడో, ఎవనిని ఆరాధించి సర్వ వ్యాప్తమయిన అత్మత్తుం కంటే
వేరుగా రెండవదేదీ లేదని సాధకులు తెలుసుకుంటున్నారో, అట్టి సద్గురువునకు
శ్రీ దక్షిణామూర్ఖికి ఇవే నా ప్రణామాలు.

శ్లో॥ సర్వాత్మత్వ మితి స్ఫుర్తీకృత మిదం యస్యాదముష్ణిన్ స్తవే
తేనాస్య శ్రవణా త్తదర్థ మననాధ్యానాభ్య సంకీర్తనాత్ ।
సర్వాత్మత్వ మహావిభూతి సహితం స్యాదీశ్వరత్వం స్వతః
సిద్ధేత్ తత్పునరష్టదా పరిణతం చైశ్వర్య మవ్యాహాతమ్
తస్మై శ్రీ గురుమూర్ఖయే నమ ఇదం శ్రీ దక్షిణామూర్ఖయే ॥10॥

తా॥ సర్వాత్మతత్త్వం ఈ స్తుతిలో వివరించబడింది. కాబట్టి దీనిని విని
మననం చేసి ధ్యానించి కీర్తించడంలో అప్పమూర్ఖులైనట్టి మహావిభూతి సిద్ధించును.

ధ్యానం

శ్లో॥ మౌనవ్యాఖ్యా ప్రకటిత పరబ్రహ్మ తత్త్వం యువానమ్
పర్విష్టానేవ సదృష్టిగణై రావ్యతం బ్రిహ్మానిష్టోః ।
ఆచార్యంద్రం కరకలిత చిన్ముద్ర మానందమూర్ఖిం
స్వాత్మారామం ముదిత వదనం దక్షిణామూర్ఖి మీదో ॥1॥

తా॥ ఆత్మ నిష్పదై ప్రసన్న వదనంతో మౌనంగా చిన్ముద్రాంచిత హస్తంతో,
వేద విదులైన వయోవృధులైన మహర్షులకు ఆత్మ విద్యను అతీత పద్ధతిలో

సంకేతముల ద్వారా బోధిస్తున్న యువ గురువు శ్రీ దక్షిణామూర్ఖిని నేను
అరాధిస్తున్నాను.

శ్లో॥ వటవిటపి సమీపే భూమిభాగే నిషణ్ణం
సకల ముని జనానాం జ్ఞానదాతార మారాతీ
త్రిభువన గురు మీశం దక్షిణామూర్ఖి దేవం
జనన మరణ దుఃఖచ్ఛేద దక్కం నమామి ॥ ॥2॥

తా॥ మత్తి చెట్టు క్రింద కూర్చొని తన చుట్టూ ఉన్న మహర్షులకు
అత్మవిద్యను అందిస్తూ జనన మరణాలతో కూడిన సంసార దుఃఖాలను నిర్మాలిస్తూ
ముల్లోకాల చేతనూ గురువుగా కొలవబడే శ్రీ దక్షిణామూర్ఖికి నమస్కృతులు.

శ్లో॥ చిత్రం వటతరోర్ములే వృధాః శిష్యా గురుర్ యువా
గురోస్తు మానం వ్యాఖ్యానం శిష్యాస్తు భిన్నసంశయః ॥ ॥3॥

తా॥ ఆహో! ఎం ఆశ్చర్యకరం! యువకుడైన గురువు చుట్టూ వృధులైన
శిష్యులు శ్రద్ధా భక్తులతో కూర్చొని ఉన్నారు, గురువు తన మానంతోనే వారి సర్వ
సందేహాలనూ నివారింపగలుగుతున్నాడు.

శ్లో॥ నిధయే సర్వవిద్యానాం భిషజే భవ రోగిణామ్ ।
గురవే సర్వ లోకానాం దక్షిణామూర్ఖయే నమః ॥ ॥4॥

తా॥ భవరోగ బాధితులకు వైద్యుడై జగద్గురువై । జ్ఞాన స్వరూపంగా
ప్రకాశించే దక్షిణామూర్ఖికి నా నమస్కృతులు.

శ్లో॥ ఓం నమః ప్రణవార్థాయ శుద్ధ జ్ఞానైక మూర్ఖయే
నిర్మలాయ ప్రశాంతాయ దక్షిణామూర్ఖయే నమః ॥ ॥5॥

తా॥ నిత్యశుద్ధుడై, ప్రశాంత స్వరూపుడై, శుద్ధ జ్ఞానమే మూర్ఖిగా, ప్రణవ
నాదమైన ఓంకారానికి లక్ష్మిర్థంగా భాసిస్తూ, నిర్మలుడైన దక్షిణామూర్ఖికి నా
నమస్కృతులు.

శ్రీ సద్గురు పాదుకా స్తవము

శ్లో॥ శ్రీ సమంచిత మయ్యయం పరమ ప్రకాశ మగోచరం
భేద వజ్రిత మప్రమేయ మన్స్త మాధ్య మకల్పషం
నిర్మలం నిగమాస్త మధ్యయ మప్రతర్భ మబోధకం
ప్రాతరే పహి మానసాస్తరాభ యే ద్గురు పాదుకామ్॥ ॥1॥

తా॥ ఐశ్వర్య ప్రదమైనది, నాశనములేనిది, మిక్కిలి తేణో వంతముగా
ప్రకాశించు నట్టిది, అగోచరమైనది, భేద రహితమైనది, దీని గొప్పతనము
అంతయని చెప్పుటకు వీలులేనిది, అంతము లేనిది, అన్నిచీకన్నా మొట్టమొదచిది,
నిష్పల్యమైనది, నిర్మలమైనది, వేద సారమైనదియు, అద్యయమైనది, తర్వముతో
తెలియరానిది యగు సద్గురు తత్త్వమును నా అంతరంగమందు నిరంతరము
నిధి ధ్యాసగానుంచుకొని ప్రతి ఉదయము గురుపాదముల నాశ్రయింతును.

శ్లో॥ నాదబిష్ట కణాత్మకం దశాద భేద వినోదకం
మంత్రరాజు విరాజితం నిజమండలాంతర భాసితం
పంచవర్ష మఖండ మధ్యత మాదికారణ మచ్యతం
ప్రాతరేపహి మానసాస్తరాభ యే ద్గురు పాదుకామ్॥ ॥2॥

తా॥ నాదము, బిందువు, కళ మొదలగు వాటికి మూలమైనటువంచిది,
నాదములో గల దశవిధములైన భేదములతో వినోదించునది అనగా నాదాతీత
మైనది, తన కాంతి మండలత్రయ అంతర్భాగము నందు మిక్కిలి ప్రకాశించునది,
అఖండమైనది, అద్యతమైనది, ఆదికారణమైనది, నాశనము లేనిదియు నగు
సద్గురుతత్వమును నా అంతరంగమందు నిరంతరము నిధిధ్యాసగా నుంచుకొని
ప్రతి ఉదయము గురుపాదముల నాశ్రయింతును.

శ్లో॥ వ్యోమ వధ్యహిరస్తరస్తిత మక్కరం నిఖిలాత్మకం
కేవలం పరిపుఢ మేక మజన్సహి ప్రతి రూపకమ్॥

బ్రిహమ్మతప్తు వినిశ్చయం నిరతాను మోక్ష సుబోధకం
ప్రాతరే పహి మానసాస్తరాభ యే ద్గురు పాదుకమ్॥ ॥3॥

తా॥ అంతరిక్షము పోలి, లోపల వెలుపల వ్యాపకమై, నాశనములేక,
సమస్తమును అద్యై, పరిశుద్ధమై ఏకమై పుట్టుకలేనిదై, ప్రతిరూపము మాత్రమే
తెలియునడై అందు పరిశుద్ధయై నిర్మలమై, శాశ్వతముక్కిని చక్కగా బోధపడునట్లు
చేయు సద్గురు తత్త్వమును నా అంతరంగమందు నిలిపి ప్రతి ఉదయము
గురుపాదముల నాశ్రయింతును.

శ్లో॥ బుధిరూప మబుధికం త్రితయైక కూట నివాసినం
నిశ్చలం నిరత ప్రకాశక నిర్మలం నిజమూలకమ్॥
పశ్చిమాస్తర భేలసం నిజ పుఢ సంయమి గోచరం
ప్రాతరేపహి మానసాస్తరాభ యే ద్గురు పాదుకామ్॥ ॥4॥

తా॥ బుధి అరూపకమై, త్రికూటమందు (భూమద్యములో అజ్ఞా
చక్రమందు) సదా నివసించుచు నిరంతరము ప్రకాశించుచు, త్రిగుణాత్మక మాయ
నంటక నిర్మలమై, సత్యమునకు మూలమై (అధిష్టానమై), సహస్రారము నుండియే
జగన్నాటకమును జరుపుచు, సత్యతత్వమును గోచరింపజేయు సద్గురు తత్త్వమును
నా అంతరంగమందు నిలిపి, ప్రతి ఉదయము గురుపాదముల నాశ్రయింతును.

శ్లో॥ హృదగుతం విమలం మనోజ్ఞ విభాసితం పరమాణుకం
నీల మధ్య సునీల సన్మిథ మాది బిష్ట నిజాం పుకమ్॥
సూక్ష్మ కర్మిక మధ్యమస్తిత విద్యుదాది విభాసితం
ప్రాతరేపహి మానసాస్తరాభ యే ద్గురు పాదుకామ్॥ ॥5॥

తా॥ హృదయాలలో సంచరించుచు, మాయనంటక మనోహరమై
ప్రకాశించు అణుపులలో పరమాణువై, నీలపాప మధ్యమున సునీల పాపలో
నీవారశాకము వద్ద సృష్టికి ఆదిమైన ఓం బిందువై, సూక్ష్మమైన దుర్ధుమధ్యలో

ప్రతిష్ఠితమై సదా సృష్టికి మూలమైన విద్యాగ్ని ప్రకాశమై వెలుగొండు సద్గురు తత్త్వమును నా అంతరంగమందు నిలిపి ప్రతి ఉదయము గురుపాదముల నాశయింతును.

శ్లో॥ పంచ పంచ హృషీక దేహ మనశ్చతుష్ట పరస్పరం
పంచభూత సకామ షట్టు సమీర శబ్ద ముఖేతరమ్ |
పంచ కోశ గుణత్రయాది సమస్త ధర్మ విలక్షణం
ప్రాతోపహి మానసాస్తరాఖ యేద్గురు పాదుకామ్ ||6||

తా॥ ఐదు ఐదు లైన్ 25 తత్త్వములతో కూడిన దేహముతో తన అంతః కరణ చతుష్టయముతో పంచభూతముల వలన కలిగిన ప్రతివిషయమును అరిషద్వర్గముతో వ్యవహరించుటకును, వంచకోశ లక్ష్ణములకును, త్రిగుణములకును, వ్యతిరేక ధర్మము గలిగి, విలక్షణమైన సద్గురు తత్త్వమును నా అంతరంగమందు నిలిపి ప్రతి ఉదయము గురుపాదముల నాశయింతును.

శ్లో॥ పంచ ముద్ర సులక్ష్మ ధర్మన భావమాత్ర నిరూపణం
విద్యుదాది ధగధగిత్త రుచిర్యానోద వివరమ్ |
చిన్ముఖాస్తర వర్తినం విలసద్విలాస మహాయకం
ప్రాతోపహి మానసాస్తరాఖ యేద్గురు పాదుకామ్ ||7||

తా॥ పంచముద్రలచే లక్ష్ణమును చక్కగా దర్శించగల సమాధి కలుగుటకు మూలమై విద్యుదాగ్ని యొక్క ధగధగల ప్రకాశముచే సృష్టి విలాసము లయములకు మూలమై, చిత్త ద్వారా వర్తించుచు అయినను మాయకులోబడని సద్గురు తత్త్వమును నా అంతరంగమందు నిలిపి ప్రతి ఉదయము గురుపాదముల నాశయింతును.

శ్లో॥ పంచ పద్మ రుచిర్యాచిత విశుద్ధ తత్త్వ విచారణం
చంద్ర సూర్య చిదగ్ని మండల మండితం ఘన చిన్మయం |
చిత్కూ పరిపూర్ణ మంతర చిత్త సమాధి నిరీక్షణం
ప్రాతోపహి మానసాస్తరాఖ యేద్గురు పాదుకామ్ ||8||

తా॥ పంచపద్మములతో చిత్రవిచిత్రముగా ప్రకాశించుచు విశుద్ధ తత్త్వమైన భగవంతుని విచారణలో కలిగిన చంద్ర సూర్య చిదగ్ని అనుమండల త్రయ అనుభవములో గోవరించు గొప్ప చిన్మయాకారము, చిత్కూతల పిదప కలుగు పరిపూర్ణమందు లభించగల చిత్పమాధిలో పొంచియుండు సద్గురు తత్త్వమును నా అంతరంగమందు నిలిపి ప్రతి ఉదయము గురుపాదముల నాశయింతును.

శ్లో॥ హంసచార మఖ్యానాద మనేక పద్మ మరూపకం
శబ్ద జాలమయం చరాచర జన్మ దేహ నివాసినమ్ |
చక్రరాజ మనాహతోధ్వ మేక పద్మమతః పరం
ప్రాతోపహి మానసాస్తరాఖ యేద్గురు పాదుకామ్ ||9||

తా॥ జీవ, ఈశ్వరపంసల సంచారమును అఖండ నాదమును, అనేక పద్మములును లయించుస్థానమైనిదియు చరాచరములలోను జంతువుల దేహములలోను శబ్దజాలమయముగా నివశించు నది గొప్పదైన అనాహత చక్రము నుండి ఉద్ధివించినప్పుడు అంతయు ఒకే శబ్దమైన ఓం కారము తప్ప మరేదియు కానిది అయిన సద్గురు తత్త్వమును నా అంతరంగమందు నిలిపి ప్రతి ఉదయము గురుపాదముల నాశయింతును.

శ్లో॥ జన్మకర్మ విలీన కారణ హేతుభూత మభూతకం
జన్మకర్మ నివారకం రుచి పూరకం భవతారకం |
నామరూప వివరితం నిజ నాయకం శుభదాయకం
ప్రాతోపహి మానసాంతరాఖయే ద్గురుపాదుకామ్ ||10||

తా॥ జన్మకర్మలు ఉండుటకును, విలీనమగుటకును, నివారణ యగుటకును, హేతువునై యుండునది, భవమును దాటించుటకును, నామ రూపములు వర్ణింపబడుటకును ఏది కారణమో, దానికి సర్వాధికారి, శుభప్రదము అయిన సద్గురు తత్త్వమును నా అంతరంగమందు నిలిపి ప్రతి ఉదయము గురుపాదముల నాశయింతును.

శ్లో॥ తప్తకాంచన దీప్యమాన మహాణ మాత్ర మరూపకం
చణ్ణికాస్తర తారకైరవ ముజ్జులం పరమాస్పదమ్॥
నీల నీరద మధ్యమస్తిత విద్యుదాది విభాసితం
ప్రాతరేపహి మానసాస్త రాఘవయేద్దరు పాదుకామ్॥ ॥11॥

తా॥ శుద్ధి చేసిన బంగారము వలె ప్రకాశించు లక్షణము గొప్పగా
నుండుటయు, అణుమాత్రమై అరూపకమై యుండుటకు అట్టే చంద్రుని
వెన్నెలలోను, తారల వెలుగు లోను గల మూల ప్రకాశము వెలువదుటకును
ఉపనంహారించబడుటకును ఆధారమైనదియు, నల్లతామర మద్య నుండి
ప్రకాశించు విద్యుత్తేజమైయుండునదియు అయిన సద్గురు తత్త్వమును నా
అంతరంగమందు నిలిపి ప్రతి ఉదయము గురుపాదముల నాశ్రయింతును.

శ్లో॥ సూల సూక్ష్మ సకారణాస్తర భేలనం పరిపాలనం
విశ్వతైజస ప్రాజ్ఞాచేతస మస్తరాత్మ నిజాంశుకమ్॥
సర్వకారణ మీశ్వరం నిటలాస్తరాత విహరకమ్
ప్రాతరేపహి మనసాస్తరాఘవ యెద్దరు పాదుకామ్॥ ॥12॥

తా॥ సూల, సూక్ష్మ, కారణ దేహముల చైతన్యమునకు మూలమైనదియు,
జాగ్రత్త స్వప్న, సుమపుల అభిమానులగు విశ్వ తైజస ప్రాజ్ఞలును, తురీయ
మందున్న శుద్ధచైతన్యమును, వాటి అంతరముల నుండి విలక్షణమై సాక్షియై
యుండునదియు, విశ్వమందు యేంకార్యమునకైనను సర్వకారణమును,
అధికారియైన ఈశ్వరుడైన వానికిని ఒక్కటీగా వ్యాపకమై యుండు సద్గురు
తత్త్వమును నా అంతరంగమందు నిలిపి ప్రతి ఉదయము గురుపాదముల
నాశ్రయింతును.

ఇతి శ్రీమచ్ఛుంకరాచార్య విరచిత
శ్రీమద్గురు పాదుకాస్తవ స్పంపూర్ణం

నిర్వాణపుట్టుము

మనో బుద్ధహంకార చిత్తాది నాహం
న శ్రోత్రం న జిహ్వే నచ ప్రూణనేత్రే
నచ వ్యోమ భూమిర్చ తోజో నవాయు
శ్చిదానస్స రూప శ్చివోఽహం శివోఽహమ్॥ ॥1॥

మనోబుద్ధి చిత్తాహంకారములు నేను కాను, శ్రోత్రము గాని,
జిహ్వగాని, ప్రూణముగాని, చక్కవుగాని నేనుకాదు. ఆకాశముగాని భూమిగాని,
అగ్ని కాని, వాయువుగాని నేను గాను. చిదానంద రూపుడగు శివుడనే నేను,
శివుడనే నేను.

నచ ప్రాణ సంజ్ఞోనవై పంచవాయు
ర్భూపా సప్తధాతుర్భు వా పంచకోశః
న వాక్యాణి పాదో నచోపస్త పాయు
శ్చిదానంద రూప శ్చివోఽహం శివోఽహం॥ ॥2॥

నేను ప్రాణ సంజ్ఞుడను కాను. పంచవాయువులు గాని,
సప్తధాతువులు గాని, పంచకోశములు గాని, వాక్యాణిపాద పాయుపస్తలు గాని
నేను కాను. చిదానందస్వరూపుడగు శివుడనే నేను, శివుడనే నేను.

న మే ద్వేషరాగో న మే లోభమోహా
మదోషైవ మేనైవ మాత్సర్య భావః
న ధర్మో నచార్థో నకామో నమోక్ష
శ్చిదానస్స రూప శ్చివోఽహం శివోఽహం॥ ॥3॥

రాగ ద్వేషములు నేను కాను, లోభమోహ మద మాత్సర్య భావములు
నేను కాను. ధర్మార్థ కామ మోక్షములున్న నేను కాను. చిదానంద స్వరూపు
డగు శివుడనే నేను, శివుడనే నేను.

న పుణ్యం న పాపం ననొఖ్యం న దుఃఖం
న మట్టో న తీర్థం న వేదా న యజ్ఞః
అహం భోజనం నైవ భోజ్యం న భోక్తా
చిదానంద రూప శ్శివోత్తమం శ్శివోత్తమం॥ ॥4॥

పుణ్యపాపములు నేను కాను, సుఖ దుఃఖములన్ను కాను, మంత్ర తీర్థ వేద యజ్ఞములు నేను కాను. భోక్తా భోజ్య భోజనములను త్రిపుటి నేను కాను. చిదానంద రూపుడగు శివుడనే నేను, శివుడనే నేను.

న మృత్యుర్వ శంకా నమే జాతిభేదః
పితామైవ మే సైన మాతా చ జన్మ
న బస్తర్వ మిత్రం గురుర్మైవ శిష్య
శ్శిదానంద రూప శ్శివోత్తమం శివోత్తమం ॥ ॥5॥

నాకు మృత్యువు లేదు, సంశయము లేదు. జాతి బేధము లేదు, తండ్రి లేదు, తల్లి లేదు, జన్మ లేదు. బంధుమిత్రులు లేరు. గురుశిష్యులు లేరు చినానంద రూపుడగు శివుడనే నేను, శివుడనే నేను.

అహం నిర్వికలో నిరాకార రూపో
విభూతావ్యాచ్ఛ సరవ్యత సర్వైషియాణాం
న చాసంగతం నైవ ముక్తిర్వ మేయ
శ్శిదానంద రూప శ్శివోత్తమం శివోత్తమం ॥ ॥6॥

నేను నిర్వికల్పుడను నిరాకారుడను, కాని అన్నియు అంతటా నేనై సర్వైషియములు నేనేనై యుండినను, అసంగత్యము గాని, ముక్తి గాని వాటి ప్రమేయము గాని నాకు లేదు. చిదానంద రూపుడగు శివుడనే నేను, శివుడనే నేను.

జతి శ్రీమతుంకరాచార్య విరచితం నిర్వాణపట్టుం సంపూర్ణమ్.

ఓం గురు పరంపరశ్రీ

నారాయణం పద్మభవం వశిష్టం శక్తిం చ తత్పుత్ర పరాశరంచ వ్యాసం శుకం గౌడపదం మహంతం గోవిందం యోగీంద్ర మథాస్య శిష్యం శ్రీ శంకరాచార్యా పద్మపోదంచ హస్తామలకంచ శిష్యతం తోటకం వార్తీక కార్యమన్యంతం అస్మాద్గురు సంతతి మానతోస్ని బృహద్వా శిష్టం పరమం ప్రభాకరం యోగీశ్వరం రాజబుషి శుకంచ సాందీప మేవం చాశ్రయం చ శ్రీధరం వందే గురుమూర్తి గురుపాదు కాంతం శ్రీధరస్యామి యోగీంద్ర శిష్యా రామావధూతనం॥ అసొజ్ఞపుట సంజాతం సదానంద గురుం భజే సదానంద గురో త్వాదం అజ్ఞాన ద్వందు భాస్కరం ఆల్మితా దివ్య సంరక్షో కల్పపూజా మహంభజే సదానంద గురోత్వాదు కంజామృత రసాయనం విభిన్నత్వ మనోభృంగం వెంకటేశాయనే నమః॥ నయో వేదాంత వేదాయ నమో భక్త వరప్రదాయ నమః॥ కరుణాకర వెంకటేశాయ నమః॥ శ్రీ రాజయోగి కులవారధి పూర్ణసోమా॥ శ్రీ వెంకటేశ పర పంకజా భృంగరాజం॥ శ్రీ పూర్ణ భోధ పరతత్త్వా మహా ప్రకాశం శ్రీ అన్నయార్యా॥ గురువర్య మహం భజామి॥ శ్రీరామచంద్ర కరుణాకర పూర్ణసోమా॥ శ్రీ అన్నయార్యా॥ పదపంకజా చంచరీకం॥ వేదాంత తత్త్వ సువిచార సదాపర తత్త్వం శ్రీ వెంకటార్య గురువర్య మహం స్కురామి సచ్చిదానంద రూపాయ॥ సాక్షి చైతన్య మధ్యయం॥ వెంకటేశాయ గురు శిష్యో॥ శేషమాంబ గురో శిష్యో॥ రంగయార్య గురు భజే రంగ యార్య గురో శిష్యో॥ సుందారార్య గురుంభజే॥ సుందారార్య గురో శిష్యో॥ సరోజినీ గురుంభజే॥ అస్మాదుధురు సమారంభ శుకరాజర్షి మధ్యమం॥ బృహ ద్వాశిష్ట పర్యంతం వందే గురు పరంపరం.

శ్రీ గురు స్తోత్రము

గురుబుహప్తో గురుర్ప్రప్తుః, గురుద్భేవో మహేశ్వరః
గురుస్పాక్షత్ పరబ్రహ్మ తప్సై శ్రీ గురవే నమః ॥

గురువే బ్రహ్మ, గురువే విష్ణువు, గురువే మహేశ్వరుడు, గురువే
పరబ్రహ్మము కూడా అట్టి శ్రీ గురువునకు నమస్కారము.

గురుదేవో మహాదేవో గురుదేవో సదాశివః

గురు దైవాత్మరం నాస్తి తప్సై శ్రీ గురవే నమః ॥

గురుదేవుడే మహాదేవుడు, గురుదేవుడే సదాశివుడు, గురుదేవుని కంటే
యితరమైన దేదీలేదు. అట్టి గురుదేవునికి నా నమస్కారము.

సంతోషం గురుం వందే పరేశాం ముక్తి దాయకం

శాంతి సింహసనారూధం ఆనందామృత బోధకం ॥

సంతోష స్వరూపమైన గురునకు వందనము. పరుదైన గురుడు
ముక్తి దాయకుడు. శాంతి అను సింహసనముపై కూర్చుండి యేలువాడు. అట్టి
నా గురువే ఆనందముతో గూడిన అమృతత్వమును బోధించువాడు.

సంసార వృక్షమారూధ పతంతో సరకార్ణవే ।

యేన ఉధరీతాస్పర్సే । తప్సై శ్రీ గురవే నమః॥

సంసారమనే వృక్షము పైకెకిక్క నరకంలోకి పడిపోయే వారందరినీ
ఉధరించగల నాగురు దేవునికి నమస్కారము.

అజ్ఞాన తిమిరాంధన్య జ్ఞానాంజన శలాకయా,

చక్షురున్నీలితం యేన తప్సై శ్రీ గురవే నమః॥

శిష్యునికి అజ్ఞానమనే చీకటి యుండగా గురువు జ్ఞానమను కాటుక
పెట్టి ఆ శిష్యుని జ్ఞాననేత్రములు తెరుచుకొనునట్లు చేయును. అట్టి గురువుకు
నమస్కారులు.

సర్వశ్శతి శిరోరత్నం విరాజిత పదాంబుజం
వేదాంతాంబుజ నేత్రాయ తప్సై శ్రీ గురవే నమః॥

వేదముల శిరోమణిలచే (ఉపనిషత్తులచే) నీరాజనము చేయబడిన
పాదపద్మములు కలవాడున్నా, వేదాన్తములు అను పద్మములకు సూర్యుని వంటి
వాడున్నా అగు శ్రీ గురువుకు నమస్కారము.

యస్య స్వరణ మాత్రేణ జ్ఞాన ముత్పుధ్వతే స్వయం,
యేనేవ సర్వ సంప్రాప్తం తప్సై శ్రీ గురవే నమః॥

దేనిని స్వరించు మాత్రముననే జ్ఞానము తానై జనించునో,
అన్నింటికిని ప్రాప్తి స్థానమెవ్వరో ఆ గురువునకు నమస్కారములు.

అఖండ మండలాకారం వ్యాప్తం యేన చరాచరం
తత్త్వదం దర్శితం యేన తప్సై శ్రీ గురవే నమః॥

అఖండ మండలాకార్యై, చరాచరములందంతటను వ్యాపించిన ఆ
పరమపదస్థన్ని తెలియ బఱచు శ్రీ గురునికి ప్రణమిల్చున్నాను.

చైతన్యం శాశ్వతం శాంతం వ్యోమాతీతం
నిరంజనం నాద బిందు కళాతీతం తప్సై శ్రీ గురవే నమః॥

చైతన్యమును, శాశ్వతమును, శాంతమును, వ్యోమాతీతమును,
నిరంజనమును, నాద బిందు కళాతీతమునునో గురునికి ప్రణమిల్చున్నాను.

స్తావరం జంగమం శాంతం అచరం చరమేవచ
వ్యాప్తంయేన జగత్పూర్వం తప్సై శ్రీ గురవే నమః॥

సకల స్తావర జంగమములందును సర్వ చరాచరములందును
మరియు జగమంతయును వ్యాపించి యున్న ఆ గురునికి నమస్కారింతును.

జ్ఞానశక్తి సమారూధం తత్త్వ మాలా విభూషితం
భక్తి ముక్తి ప్రధాతారం తప్సై శ్రీ గురవే నమః॥

జ్ఞానశక్తి యందు అరూధమైనవాడును సకల తత్త్వములను సూత్రములో గ్రుచ్ఛిమాలగా చేసి ధరించిన వాడును, నిజమైన భక్తిని, ముక్తిని ప్రసాదించు వాడును అయిన శ్రీ సద్గురు మూర్తికి నమస్కారములు.

అనేక జన్మ సంప్రాప్తం ధర్మ కర్మ విధాతుమే
జ్ఞాన బోధ ప్రభావేన తప్సై శ్రీ గురవే నమః॥

జ్ఞాన బోధ ప్రభావం చేత శిష్యులకు అనేక జన్మల నుంచీ వచ్చిన ధర్మకర్మలను తుడిచివేసే శ్రీ గురువునకు నమస్కారము.

న గురోరథికం తత్త్వం, న గురోరథికం పరం,
తత్త్వ జ్ఞానాత్మరం నాస్తి, తప్సై శ్రీ గురవే నమః

గురుని మించిన తత్త్వము లేదు, పరమ లేదు, గురుతత్త్వమే జ్ఞానము. దీనికి మించినది యేది లేదు, అట్టి గురువునకు నమస్కారము.

మన్మాధో శ్రీ జగన్మాధో మద్గురుశ్చ శ్రీ జగద్గురుః
మమాత్మై సర్వ భూతాత్మై తప్సై శ్రీ గురవే నమః॥

శ్రీ జగన్మాదుడే నా నాధుడు, శ్రీ జగద్గురువే నా గురువు, సర్వ భూతాత్మనే నా యాత్మ, ఆ గురువునికి ప్రణమిల్లచున్నాను.

కోటికోటి మహాదానాత్ కోటి కోటి మహాప్రతాత్
కోటి కోటి మహా యజ్ఞాత్ తప్సై శ్రీ గురవేనమః॥

కోటానుకోట్ల మహాదానాలు, మహాయజ్ఞాలు, మహాప్రతాలు చేసిన దానికంటే మహాత్మైన నా గురుదేవునికి నమస్కారములు.

కోటికోటి జపాత్మోటి తీర్థాన గహనశ్చతిః
కోటి దేవార్థానా దేవ తప్సై శ్రీ గురవే నమః

కోటానుకోట్ల జపాలుచేసిన దానికంటేను తిరిగి తిరిగి తీర్థాలు సేవించిన దానికంటేను, కోటి దేవతల నర్మించిన దాని కంటేను మహాత్మైన నా గురుదేవునికి నమస్కారములు.

మహారోగే మహాపాపే మహాభయం మహావిషే
మహా ఆపద వినాశయ పరమం శ్రీ గురుపాదుకామ్ ॥

మహా రోగములను, మహాపాపములను, గొప్ప భయమును, గొప్ప విషమును, తప్పించుకో జాలని మహా ఆ పదలను నాశనము చేయగల నాగురుదేవునికి నమస్కారములు.

ధ్యానమూలం గురోరూర్మిః పూజామూలం గురోర్పదం
మంత్రమూలం గురోర్పాక్యం మోక్ష మూలం గురోర్కృపాః

గురు మూర్తియే ధ్యానమూలము, గురుపదమే పూజా మూలము, గురు వాక్యమే మంత్రమూలము, గురు కృపయే మోక్షానికి మూలము. అట్టి గురుదేవునికి నా నమస్కారములు.

గురోరాది ననాచశ్చ గురో పరమ దేవతా
గురుమంత్ర స్పృమోనాస్తి తప్సై శ్రీ గురవే నమః॥

గురువే ఆదియును, అనాదియును. పరమ దైవతమును గురువే. గురు మంత్రమునకు సమానమైనది లేదు. అట్టి గురునికి ప్రణమిల్లెదను.

సప్త సాగర పర్వంతం తీర్థస్మాన ఘలం లభేత్
గురోరంప్రిజలేర్ బిందు సహస్రాం శేన దుర్లభం ॥

సప్తసాగరముల పరిధిలోనున్న అన్ని తీర్థములలో స్నానము చేసిన లభించు ఘలము కన్న గురుపాద ప్రక్కాళనా జలము సేవించిన వేయి రెట్లు అధికము.

గురుదేవో జగత్పర్వం బ్రహ్మ విష్ణు శివాత్మకం
గురోత్పర తరం నాస్తి తప్సై శ్రీ గురవే నమః॥

జగత్తు సర్వమును గురువే. బ్రహ్మ విష్ణు శివ ధర్మములకు గురువే మూలము. గురువు కంటే మించిన యితరము యేదియు లేదు. అట్టి గురుదేవునికి నా వందనములు.

సర్వతీర్థవగాహస్య సంప్రాప్తం యత్పలం లభేత్ ।
గురుపాదాంబుజం స్పృష్టే జలం శిరసి ధారయేత్ ॥

సర్వతీర్థములను తిరుగుచు, సేవించుండిన, కలుగు పుణ్యఫలము కంటే, గురుపాద ప్రక్కాళనా జలమును శిరస్సుపై ధరించినచో అది ఎంతో అధికము. అట్టి గురుదేవునికి నా వందనములు.

శోషణం పాప పంకశ్చ దీపనం జ్ఞాన శాసనం
గురుపాదోదకం పిబేత్ సంసారార్థవ తారకం ॥

గురుపాదోదకము సేవించిన, పాపపంకిలము శోషించును, జ్ఞానము వెలిగించబడును, సంసార సాగరమును దాటించును. అట్టి నా గురువుకు నమస్కారము.

అజ్ఞాన మూలహరణం జన్మకర్మ నివారణం
జ్ఞాన వైరాగ్య సిద్ధుర్థం గురుపాదోదకం పిబేత్ ॥

నా గురుదేవుని పాదోదక సేవనము చేత అజ్ఞానము సమూలముగా హరించును. జన్మకర్మ చక్రమునుండి దాటుదురు. మరియు జ్ఞాన వైరాగ్యాలను సిద్ధింపచేయును. అట్టి నాగురువుకు నమస్కారము.

గురు పాదోదకం పీత్యా గురోరుచ్ఛిష్ట భోజనం
గురు మూర్తిం సదాధ్యాయేత్ గురునామం సదాజపేత్ ॥

గురుపాదోదక సేవనతో మరియు గురువు మిగిల్చి యిచ్చిన భోజనంతో (భోజనమనగా అనుభవము) ఎల్లప్పుడును గురుస్వరూపమును, నామమును జపించవలెను.

కాశీక్షేత్రం నివాసశ్చ జాప్యాంతీ చరణోదకం
గరుర్ప్రిష్టేశ్వర స్మాక్షాత్ తారకం బ్రహ్మ నిశ్చయం ॥

కాశీక్షేత్రంలో నివాసముంటూ, గంగాదేవి జలాలను తన చరణములు తాకుచుండగా, ఆ విశేషరుడు నన్ను తరింపజేసి నాలో బ్రహ్మజ్ఞానమును నిశ్చయముగా కలిగించును. అట్టి వాడే సాక్షాత్తు నా గురుదేవుడు.

గురుమూర్తిం స్పృష్టేన్నిత్యం గురునామం సదాజపేత్
గురోరాజ్ఞాం ప్రకుర్చీత గురోరస్యం న భావయేత్ ॥

ఎల్లప్పుడూ గురు రూపాన్నే స్పృష్టిస్తాను. గురు నామాన్నే జపిస్తాను. గురువు ఆజ్ఞానే పాలిస్తాను, గురువు కంటే వేరైనదేదీ భావించను.

అనన్య శ్చింత యంతోమాం సులభం పరమం పదం
తస్మాత్ సర్వ ప్రమేత్తేన గురోరారాధనం కురు ॥

వేరు చింతన లేక గురువునే ధ్యానించే వారికి ఆ పరమపదం సులభంగా లభిస్తుంది. కనుక గురువును హృదయ హర్షకంగా ఆరాధించుటకు గట్టి ప్రయత్నమే చేయాలి.

గుకారో అంధకారశ్చ రుకారో తేజముచ్యతే
అజ్ఞాన నాశకం బ్రహ్మ గురుదేవో నమోస్తుతే॥

‘గు’కారము చీకటికి సంకేతము. ‘రు’ కారము జ్ఞాన ప్రకాశమునకు సంకేతము. అట్టి జ్ఞానప్రకాశముతో అజ్ఞానాంధకారమును పోగొట్టగల సమర్థుడైన నా గురుదేవునికి నమస్కరించుచున్నాను.

గుకారం ప్రథమ శబ్దం మాయాది గుణ సమాశ్రయం
రుకారమద్వయం బ్రహ్మ మాయాభ్రాంతి విమోచనమ్ ॥

‘గు’కారమే ప్రథమ శబ్దమైన ‘ఓం’కారము. ఇది మాయకు త్రిగుణములకు ఆప్రయమిచ్చు చున్నది. ‘రు’కారము రెండవది లేని ఏకము, బ్రహ్మము. ఇది మాయాభ్రాంతికి కారణమైన ఆవరణ విక్షేపములనుండి, అవిడ్యనుండి విముక్తి కలిగించును.

కర్మణా మనసా వాచా నిత్య మారాధనం కురు
దీర్ఘ దండం సమస్యత్వ నిర్భాషో గురు సన్నిధో॥

గురునకు నమస్కరించేటప్పుడు చుట్టూ ఎంతమంది ఉన్నా సరే, “నేనూ, నా గురువు మాత్రమే ఉన్నామని ఇంకెప్పరూ లేరని భావనతో, నిత్యము త్రికరణ శుధిగా గురువును ఆరాధించాలి. గురువు కనబడినపుడు సిగ్గువిడిచి సాగిలపడి, సాష్టాంగదండ ప్రణామాలు ఆచరించాలి.

శరీర మర్మప్రాణం సద్గురుభోయ్ నివేదయేత్
ఆత్మదారాధికం సర్వం సద్గురుభోయ్ నివేదయేత్ ॥

శరీరాన్ని, ధనాన్ని ప్రాణము గూడ గురువునకు నివేదించాలి. తన భార్య, సంసారములను, సర్వమును త్యాగము జేసి, సద్గురువుకు సర్వార్థాగావలెను.

గురుధ్వానాత్పరం నాస్యం సత్యం సత్యం న సంశయః

తర్హాభా ర్థంప్రయత్నేన కరప్యం చ మనీషితిః ॥

గురువును సదా ధ్యానించుట తప్ప మరేమీ లేదు. ఇది ముమ్మాటికి, నిస్సంశయముగా సత్యము. ఈ విధముగా గురువు నుండి లభీపొందుటకు, సాధకుడైనవాడు సర్వ ప్రయత్నమును చేయవలెను.

శ్రీమత్పరం బ్రహ్మ గురుం ధరామి, శ్రీ మత్పరుబ్రహ్మ గురుంభజామి

శ్రీమత్పరం బ్రహ్మ గురుం స్వరామి, శ్రీమత్పరం బ్రహ్మ గురుం నమామి॥

గురువును పరబ్రహ్మ స్వరూపముగా ధరించి, భజించి, స్మరించి, నమస్కరించు చున్నాను. గురువును తత్త్వముగా భావించి అనుసరించుచున్నాను.

బ్రహ్మనందం పరమసుఖదం కేవలం జ్ఞానమూర్తిం
ద్వంద్వాతీతం గగన సద్గురం తత్త్వమస్యాది లక్ష్మం
మికం నిత్యం విమల మచలం సర్వధీసాక్షి భూతం
భావాతీతం త్రిగురి రహితం సద్గురుమ్ తం నమామి॥

బ్రహ్మనంద స్వరూపుడు, పరమ సుఖప్రదుడు, శుద్ధజ్ఞాన స్వరూపుడు, ద్వంద్వాతీతుడు, గగనము వంటి వ్యాపకుడు తత్త్వమసి మొదలైన మహా వాక్యాలకు

తాత్పర్యమైనవాడు, ఏకము (అద్వితీయుడు), నిత్యుడు, పరిశుద్ధుడు, నిశ్చలుడు, అందరి బుధులకు ప్రజ్ఞగా సాక్షియు, బుద్ధికి అందని వాడు, త్రిగుణాలు లేనివాడు అయిన శ్రీ గురువునికి నమస్కరిస్తున్నాను.

నిత్యశుద్ధం నిరభాసం నిరాకారం నిరంజనం
నిత్యబోధ చిదానందం తస్మై శ్రీ గురవే నమః॥

నిత్యవైనది, శుద్ధవైనది, దేనిచేతను ప్రకాశింపబడనిది, నిరాకారమైనది, రంజింపబడనిది నిత్య భోధస్వరూపము, చిదానందము అగునట్టి గురుదేవునికి నమస్కారము.

ఆది శూస్యం నిరాకారం మధ్య శూస్యం నిరామయం
సర్వ శూస్యం నిరాలంబం తస్మై శ్రీ గురవే నమః

ఆది యందన్న శూస్యము నిరాకారము, మధ్యలో (సృష్టిలో)నున్న శూస్యమే నిరామయం (హద్దులు లేని వ్యాపకం), సర్వమైన శూస్యమే యే ఆధారము లేనిది. ఇట్టి త్రిశూస్యమైనట్టి గురువుకు నమస్కారము.

హృదయంబుజే కర్మిక మధ్య సంస్కితం, సింహసనే సంస్కిత దివ్యమూర్తిం
ధ్యాయేత్ గురం చంద్రకళాప్రకాశం, సచ్చితుభాభీష్టవరం దదామమ్॥

హృదయ పద్మం మధ్యలో కర్మికపై స్థితిమై సుఖాసీనుడై దివ్యరూపుడై
చంద్రరేఖవలె ప్రకాశిస్తూ యుండి సచ్చిదానంద మనేవరాన్ని యిచ్చే వాడయిన సద్గురువుని ధ్యానించుచున్నాను.

శ్వేతాంబరం శ్వేత విలేప పుష్పం, ముక్తామణి హరదకం త్రినేత్రం
వామాంక పీరస్థిత దివ్యశక్తిః మందస్మైతం పూర్ణ కృపానిధానం ॥

తెల్లని బట్టలు కట్టుకొని, తెల్లని గంధము పూసుకుని, తెల్లనిపూలు పెట్టుకుని ముత్యాల ఆభరణాలు ధరించి, సంతోష వంతుడై తన యెదమ తొడమీద
దివ్యశక్తి కూర్చొని ఉండగా, చిరునవ్వుతో కృపాసముద్రుడై వెలుగొందే శివ
స్వరూపుడైన గురువుని ధ్యానించుచున్నాను.

ఆనందమానందకరం ప్రసన్నం జ్ఞాన స్వరూపం నిజబోధయుక్తం
యోగీంద్రహృద్యం భవరోగవైద్యం, శ్రీమద్గురుం న్యితమహం నమామి ॥

ఆనంద స్వరూపుడు ఆనంద దాయకుడు, కృపతో
అనుగ్రహించువాడు, జ్ఞాన స్వరూపుడు, బోధాస్వరూపుడు, యోగరూపుడు,
యోగానికి కేంద్రమైనవాడు జనన మరణ హేతుమైన భవరోగమునకు వైద్యుటు
అయిన నా శ్రీగురువుకి నిత్యము నమస్కరించుచున్నాను.

యస్వితం సూరితం సర్వం పరిజ్ఞాన చిదాత్మకం విజ్ఞాన
రూపిణం సాక్షిం భాసస్తేన నమామ్యహం ॥

అంతయు తెలియబడేది, అంతయు పరిజ్ఞానమైనది, చిదాత్మకమైనది,
విజ్ఞాన రూపమైనది, సాక్షియైనది వీటనన్నిచీని ప్రకాశింప చేసే గురువునకు
నమస్కారము.

జిదమేవ గురుధ్యానం జ్ఞాన ముత్పుద్యతే స్వయం
తస్మాద్గురు ప్రసాదేన నముక్తోభవతి భావయేత్ ॥

ఈ గురుధ్యానము చేతనే జ్ఞాన ప్రకాశము స్వయముగానే సిద్ధించును.
గురువు అను గ్రహము లేనిదే ముక్తి కలుగడని భావము.

గురవో బహువస్యంతి శిష్య విత్తాపహరకం
సధ్గరో దుర్దభం దైవం హత్తాపహరకః ॥

శిష్యుల ధనమును దోచుకునే గురువులు లోకంలో చాలామంది
ఉన్నారు. కాని శిష్యుడి గుణమాలిన్యము దోచుకొనే, విముక్తి ప్రసాదించు గురువు
దొరకుట చాలాకష్టము.

సంసార సాగర సముద్రరష్టక మంత్రం, బ్రహ్మది దేవముని హూజిత
సిధ్ధమంత్రం, దారిద్ర్య దుఃఖ భవరోగ వినాశమంత్రం,
వందే భయాప హర గురురాజ మంత్రం ॥

ఈ మంత్రము సంసార సాగరమునుండి సముద్రరించు ఏకైక
మంత్రము. బ్రహ్మది దేవముని హూజిలకు ఫలము సిద్ధింపజేయు మంత్రము.
దారిద్ర్య దుఃఖమును, భవరోగమును నశింపజేయు మంత్రము. మహాభయమును
హరించు మంత్రము. ఇది మంత్రములలో కెల్ల గొప్పదైన గురురాజ మంత్రము.

హృదయాచల మధ్యస్థం సర్వాంతర్యామి నం శుభం,
ధ్యాయామి సకల లోకేశం భక్తా భీష్ణ ఫల ప్రదం ॥

హృదయాల మధ్య కదలక నుండునది, సర్వాంతర్యామియైనది,
సకలలోకేశుల ధ్యానమునకు ధ్యాతయైనది, భక్తుల అభీష్టాన్ని ఫలప్రదం చేయునది,
యా గురుతత్త్వము.

చిదాత్మా సర్వదేవము వ్యాప్తం జ్యోతి రూపకం
నిరాలంబం నిర్వికారం తప్సై శ్రీ గురవే నమః ॥

సర్వదేవతలు ఆ చిదాత్మయే, అది వ్యాపకం, జ్యోతిరూపకం, దానికి
యే ఆధారము లేదు, అది నిర్వికారము. అట్టి గురువునకు నమస్కారము.

నగురోరథికం, నగురోరథికం, నగురోరథికం, నగురోరథికం,
శివశాసనతో, శివశాసనతో, శివశాసనతో, శివశాసనతః
జిదమేవ శివం, జిదమేవ శివం, జిదమేవ శివం, జిదమేవ శివః ॥

గురువుకంటె అధికుడు లేదు, ముమ్మాటికిని అధికుడు లేదు. ఇది
శివశాసనము, ముమ్మాటికిని శివశాసనమే. ఇదే శివతత్త్వము. ముమ్మాటికిని
శితత్త్వమే.

మమ శాసనతో, మమ శాసనతో, మమ శాసనతో, మమ శాసనతః
విదిదతం, విదితం, విదితం, విదితం,
విజినం, విజినం, విజినం, విజినం ।

హరిశాసనతో, హరిశాసనతో, హరిశాసనతో, హరిశాసనతః ॥

నా శాసనమును అదే, ముమ్మాటికిని అదే. నాకు తెలిసిన జ్ఞానము
అదే, ముమ్మాటికిని అదే. ఇదే హరిశాసనము; ముమ్మాటికిని హరిశాసనమే.

ఓం సధ్గరుపరబ్రహ్మహృషేషమః

ఓం శ్రీ గురుబ్ర్హ్మ నమః
సద్గురు స్తవము

- గురుబ్ర్హ్మ గురుర్విష్ణుః, గురుర్దేవో మహాశ్వరః
గురుస్సాక్షాత్ పరబ్రహ్మ తస్మై శ్రీ గురవే నమః॥
- బ్రహ్మనందం పరమ సుఖదం కేవలం జ్ఞాన మూర్తిం
ద్వింద్వాతీతం గగన సద్గురం తత్పుమస్యాది లక్ష్మణ
వీకం నిత్యం విమలమచలం సర్వధీసాక్షిభూతం
భావాతీతం త్రిగుణ రహితం సద్గురుం తన్నయామి॥
- ఆనంద మానందకరం ప్రసన్నం
జ్ఞాన స్వరూపం నిజ బోధయుక్తం
యోగీంద్ర హృద్యం భవరోగ వైద్యం
శ్రీమద్గురుం నిత్య మహాన్నమామి॥
- చైతన్యం శాశ్వతం శాంతం వ్యోమాతీతం నిరంజనం
నాదబిందు కళాతీతం తస్మై శ్రీ గురవే నమః
- అజ్ఞాన తిమిరాంధస్య జ్ఞానాం జనశలాకయాః
చక్షురుల్సీలితం ఏనతస్మై శ్రీ గురవే నమః
- గుశబ్ద స్యంధకారేస్య రుశబ్ద రస్త న్యిరోధకః
అంధకార నిరోధతత్వాతు గురురిత్యభి ధియతే॥
- విఘ్నశ్వరం విఘ్నశాంత్యైః వాణిం వాచ ప్రపూత్యే
గురున్ గూడార్థ భావనయా ప్రణమాయ్ నిరంతరం
పరిపూర్ణ పరోక్ష తత్వాత్, నిర్వికారశ్చ రూపకం॥
- చిదానందం గురోర్మిష్యం అన్నప్రాదేశ్య శక్తాశ్యోః

- అంతస్తమిర నిర్భేద భాసవే కామదేనవే
తదంతే తదంతే వాస్మి కల్పతరవే గురవే నయః॥
- భవారజ్యం ప్రతిష్టిస్య దిగ్రోహ భ్రాంతి చేతసః
ఏనమే ధర్మతః పంధః తస్మై శ్రీ గురవే నయః॥
- అస్మద్గురు సమారంభం శుకరాజర్మి మధ్యమం
బృహద్వాతీష్ట పర్యంతం వందే గురు పరం పరం॥

పీర పరంపరాధ్యాన శ్లోకములు

- గురుబ్ర్హ్మ గురుర్విష్ణుః గురుర్దేవో మహాశ్వరః
గురుస్సాక్షాత్ పరబ్రహ్మ తస్మై శ్రీ గురవే నమః॥
- ఓం నమో బ్రహ్మదిభ్యై బ్రహ్మ విద్యా సంప్రదాయ కర్మభ్యై
వంశబుషిభ్యై మహాధ్యు నమో గురుభ్యః సర్వోపస్తవ రహిత ప్రజ్ఞాన
ఘన ప్రత్యగర్థో బ్రహ్మావాహమస్మి బ్రహ్మావాహమస్మి॥
- బృహద్వాతీష్టం పరమం ప్రభాకరం యోగీశ్వరం రాజబుషిం॥
శుకం చ సాందీపమీశం సలైయం చక్రిధరం వందే
గురున్మే గురుపాదుకాంతాం॥
- శ్రీధర స్యామి యోగీంద్ర శిష్య రామావధూతినః
హస్తాబ్జపుట సంజాతే సదానంద గురం భజే॥
- సదానంద గురం పాదా మజ్ఞానాంత భాస్కరాః
ఆల్మితాదిత్య సంరక్షాత్మల్ప భూజమహం భజే॥
- సదానంద గురం పాద కంజమృతం రసాయనం
పిజనుత్ మనోభ్యంగ వెంకటేశ్వర గురం భజే॥
- నమో వేదాంత వేద్యాయ నమో భక్త వరప్రదాయ
నమః కారుణి కానంత శ్రీ వెంకటేశాయతే నమః॥

8. శ్రీ వెంకబేశ పద పంకజ భృంగరాజం
శ్రీ రాజయోగ కుల వారధి పూర్ణసేమం
శ్రీ పూర్ణ బోధ పరతత్వ మహాత్మకాశం
అన్నావధూత గురువర్య మహంభజామి॥
9. అన్నావధూత పాదపంకజ భృంగస్య దీప్తయో
భక్తానాం పరిపాలాయ చిదానంద గురం భజే॥

అర్చన విధానము

‘ఓ’ కార పదనాదేవి, ‘వాయు’కార భుజద్వయి
‘శ’కార దేహ మధ్యాహ, ‘మమ’కార పదద్వయి॥

విభూతి స్తోత్రము

భూతిర్మాతికరీ, పవిత్ర జననీ పాపోఘు విధ్వంసినీ॥
సర్వోపద్రవనాశనీ శుభకరీ సర్వాధ సంపత్కరీ
భూతిప్రేత పిశాచ రాక్షస గణాద్యక్షాది సంహారణీ॥
తేజోరాజ్య విశేష మోక్షకరీ భూతిస్ఫుదాధార్యతాం॥

పాద ప్రక్షాతనము

చరణం పవిత్రం వితతం పురాణం ఏనపూతస్థరతి దుష్టతాని ఏనపవిత్రేణ
శుద్ధేనపూతా అతి పాప్యాన మరాతింతరేమా లోకస్య ద్వారా మచ్చరణం పవిత్రం
జోతిష్ మద్భాజమానం మహాస్ఫుతు అమృతస్యధారా బహుదాదోహ మాసిం
చరణన్నో లోకేశ్య దిదందధాతు అచ్చిద్రేణా పవిత్రేజా అసో సూర్యస్య రశ్మిభిః॥

సంకలనము

ఓం కేశవాయ స్తోపోః ఓం నారాయణాయ స్తోపోః, ఓం మాధవాయ స్తోపోః
గోవింద, విష్ణు, మధుసూధన, త్రివిక్రమ, వామన, శ్రీధర, హృషీకేశ, పద్మనాభ,
దామోదర, సంకర్ణణ, వాసుదేవ, ప్రదుయమ్మ, అనిరుద్ధ, పురుషోత్తమ, అధోక్షజ,
నారసింహ, అచ్యుత, జనార్థన, ఉపేంద్ర హరేః శ్రీ కృష్ణాయ నయః, ఉత్తిష్ఠంతు,
భూత పిశాచాః ఏత్ భూమి భారకాః ఏతేషా మవిరోధేన, బ్రహ్మకర్మ సమారంభే
ఓం భూః ఓం భువః, ఓం సువః, ఓం మహః, ఓం జనః ఓం తపః, ఓగ్గం
సత్యం॥ ఓంతత్స్ఫవితుర్పుర్వేణ్యం, భర్తో దేవస్య ధీమహి, ధీయో యోనః, ప్రచోదయాత్,
ఓం మాపోజ్యోతి రసోమృతం, బ్రహ్మభూర్భువసువరోం॥ మమ ఉపాత్త దురి
తక్షయ ద్వారా, శ్రీ పరమేశ్వర ముద్దిశ్య, శ్రీ పరమేశ్వర శ్రీత్యర్థం, శుభే శోభన
ముహూర్తే శ్రీ శివ శంభురాజ్ఞా ప్రవర్తమానస్య, అద్యభూతమ్మాః, ద్వీతీయ పరార్థే,
శ్వేత పరాహకల్పే, వైవస్వతమన్వంతరె కలియుగే ప్రథమపాదే, జంబూద్వీపే,
భరతవర్షే భరత ఖండే మేరోః దక్షిణాదిగ్ంభిర్గాగే, శ్రీశైలస్య యిశాస్య ప్రదేశే, భక్తగృహే,
సమస్త, బ్రాహ్మణ దేవతా గురుచరణ సన్నిధో, అస్మిన్ వర్తమాన వ్యాపహరిక,
చాంద్రమానే సంవత్సరే అయనే, బుతో,
..... మానే, పక్షే, తిథో, వాసరే, శుభసక్షతే
శుభయోగే, శుభకరణే, ఏవం గుణ విశేషణ, విశిష్టాయాం, శుభతిథో, శ్రీమాన్
శ్రీమతః శ్రీగురు గోత్రోద్ధవః, శ్రీ గురు గోత్రోద్ధవ సచ్చిదానంద నామధేయః, శ్రీ
సచ్చిదానందనామ ధేయస్య, అస్మాకం, బృహద్వాశిష్ట, సాంప్రదాయ భుక్తానాం,
భక్తి, జ్ఞాన, వైరాగ్య, శమదమాద్యంత, కళ్యాణ గుణ మహాదైశ్వర్యాభి వృధ్యరం
మమ జన్మ జన్మాంతరార్జితం, పాప పుణ్య నివృత్తి ద్వారా, శివజైవ్య, అపరోక్ష
జ్ఞాన సాక్షాత్కార సిద్ధుర్థం, ఆపరణ ద్వయదోష నివారణార్థ, విదేహ కైవల్య ప్రాప్యర్థం
శ్రీ గురు చరణశ్వర పూజా మహం కరిష్యే॥

తదంగ కలశారాధనం కలిప్పే

కలశస్యముభే విష్ణుః కంఠేరుద్రః సమాశ్రితాః మూలే తత్త్త్వస్థితి. బ్రహ్మ మధ్య మాతృ గణాశ్రితా కుంభాత్మక సాగరా సర్వే సప్త దీవీపావసుంధరః బుగ్గేదో యజుర్వేదో స్నామవేదో అధర్వణ : ఆగైశ్వర సహితా స్ఫుర్య కలశాంబు సమాశ్రితః ఆకలశే సుధావతే, పవిత్రే పరిశిష్టతే ఉత్తికార్య జ్యేష్ఠ వద్దతే ఆపోవా ఇదగ్గం, సర్వం విశ్వ భూతాన్యాపః ప్రాణావాపః పశవమాపో, స్నమామాపో అమృతమాపో, సప్తమాపో, విరాచాపో, జ్యోతిగ్ంపోయిపో, యజుగుపోయిపో, సత్యమాప, సర్వే దేవతా పః భూర్భువస్సు వరోం గంగేచ యమునే, కృష్ణ, గోదావరి, సరస్వతి, నర్మదా, సింధు, కావేరి, జలేస్విన్, సన్మిథిం కురు ఆయాంతు, గురు పూజార్థం దురితక్షయ కారకాః కలశోదకేన, పూజా ద్రవ్యాణి సంప్రోక దేవానాం, ఆత్మానగ్గం సంప్రోక్ష్య.

శ్లో॥ గురుర్చ్రష్టా గురుర్ప్రష్టాః గురుర్వేవో మహేశ్వరః
గురుస్న్యాక్త పరబ్రహ్మ తస్మై శ్రీ గురవే నమః॥

శ్లో॥ ధ్యాయామి, ఆవాహాయామి, ఆసనం సమర్పయామి, పాదయోః
పాద్యం సమర్పయామి, హస్తయోః అభ్యం సమర్పయామి,
ముఖే ఆచమనీయం సమర్పయామిః దేవదేవ జగన్నాథ, దేవాజ్ఞ,
త్రిపురాంతకాః మయుక్షత మిదగ్గం స్నానం ప్రీత్యర్థం ప్రతి గుహ్యతాం
ఉపచారిక స్నానం సమర్పయామి॥

మందిర్ధీదక స్నానం

శ్లో॥ ఓం ఆపో విష్ణుః మయోభువః తాన పూజ్యేత్తథా చన మహో
రణాయ చక్కనే॥ యోవశీవత యోరసః తస్యభాజాయతేనః
ఉచతారివమాతోరఃః తస్యాహరంగ, మామావఃః యశక్తయా
యజన్వధ ఆపోజి నిదాచనః శ్రీ సద్గురు స్వామి పరబ్రహ్మాణ్ణ
నమః శుద్ధోదక స్నానం సమర్పయామి॥

భస్మం

శ్లో॥ భస్మజ్యోతి, స్వరూపాయ, శివాయ పరమాత్మనే షట్ త్రింశ తత్త్వ
బీజాయ, నమశ్శంతాయ తేజసే, శ్రీ సద్గురు స్వామి, పరబ్రహ్మాణ్ణ
నమః భస్మం ధారయామి॥

అభిప్రేకం

శ్లో॥ ఓం నమశ్శివాయ చ, రుద్రాయ చ, నమస్తామ్రాయచ, అరుణాయచ,
నమో ఉగ్రాయచ, నమశ్శంగాయచ, పశుపతేయచ, నమో ఉగ్రాయచ,
భీమాయచ నమో ఆగ్రేవధాయచ, ధూరే వధాయచ, నమో హంత్రేయచ,
హనీయ శేయచ, నమో వృక్షేభ్రో హరికే శేభ్రో నమస్తారాయచ, నమ
శ్శంభవేయచ, మయోభవాయచ, నమ శ్శంకరాయచ, మయస్కరాయచ,
ఓం నమశ్శివాయచ, శివ తరాయచ (అని 11 సార్లు చదువపలెను)
హరహర, హరహర, హరహర, మహాదేవ శంభో, అమృతాభిషేకమస్తు,
కనకాభిషేకమస్తు రుద్రాభిషేక మస్తు.

త్రయంబకం

శ్లో॥ త్రయంబకం, యజామహో, సుగంధిం పుష్టి వద్దనం
ఉర్వారుక మివ బంధనాత్, మృతోర్మశీయ మామృతాత్
శ్రీ సద్గురుస్వామి పరబ్రహ్మాణ్ణనమః శ్రీ భస్మం సమర్పయామి॥

వస్త్రం

శ్లో॥ అభివప్రో, సువసనా, నేర్మాధిదేస్మాః, సూదుగుపూజమానాం,
అభిచంద్ర భక్తవేణ హిరణ్యభృతాయాను, అధినోదేవ, సోమ,
శ్రీ సద్గురు స్వామి పరబ్రహ్మాణ్ణ నమః, వస్త్రాం, పుష్పం సమర్పయామి

యజ్ఞోపవీతం

శ్లో॥ యజ్ఞోపవీతం పరమం పవిత్రం,
ప్రజాపతేర్యంతు సహజం పురస్తాత్
ఆయుష్యం ప్రతిమంచ శుద్ధం
యజ్ఞోపవీతం బలమస్తు తేజః
శ్రీ సద్గురు స్వామి పరబ్రహ్మాంచే నమః
యజ్ఞోపవీతం సమర్పయామి॥

గంధం

శ్లో॥ గంధంద్వరా దురాధర్మాం నిత్యపుష్టాం కరీషిణీం
ఈశ్వరీగీం సర్వభూతానాం తామిహాం పవ్వాయే శ్రియం
శ్రీ సద్గురు స్వామి పరబ్రహ్మాంచేనమః గంధం ధారయామి

అక్షతలు

శ్లో॥ ఆయనేతే పరాయణే దుర్వారో హంతు పుష్పిణీ
హృదాస్తా పుండరీకాణి సముర్మస్య గృహయమే,
శ్రీ సద్గురు స్వామి పరబ్రహ్మాంచే నమః
అలంకరణార్థం అక్షతాన్ సమర్పయామి॥

లింగాప్తుకమ్

1. బ్రహ్మమురారి సురార్పిత లింగం, నిర్మల భాసిత శోభిత లింగం
జన్మజ దుఃఖ వినాశక లింగం, తత్త్వంమామి సదాశివ లింగమ్॥
2. దేవముని ప్రవరార్పిత లింగం, కామదహం కరుణాకర లింగం
రావణదర్శ వినాశన లింగం, తత్త్వంమామి సదాశివ లింగమ్॥
3. సర్వ సుగంధ సులేపిత లింగం, బుధ్విషధన కారణ లింగం
సిద్ధ సురాసుర వందిత లింగం, తత్త్వంమామి సదాశివ లింగమ్॥
4. కనక మహామణి భూషిత లింగం, ఘణిషతి వేష్టిత శోభిత లింగం
దక్ష సుయజ్ఞ వినాశన లింగం, తత్త్వంమామి సదాశివ లింగమ్॥
5. కుంకుమ చస్తన లేపిత లింగం, పజ్ఞజహార సుశోభిత లింగం
సంచిత పాపవినాశన లింగం, తత్త్వంమామి సదాశివ లింగమ్॥
6. దేవగణార్పిత సేవిత లింగం, భావైర్భూతిభిరేవ చ లింగం
దినకర కోటి ప్రభాకర లింగం, తత్త్వంమామి సదాశివ లింగమ్॥
7. అష్టదశోపరి వేష్టిత లింగం, సర్వ సముద్ధవ కారణ లింగం
అష్ట దరిద్ర వినాశిత లింగం, తత్త్వంమామి సదాశివ లింగమ్॥
8. సురగురు సురవర పూజిత లింగం, సురవన పుష్పసదార్పిత లింగం
పరాత్మరం పరమాత్మక లింగం, తత్త్వంమామి సదాశివ లింగమ్॥
లింగాప్తుకమిదం పుణ్యం, పవిత్రం పాపనాశనం
జ్ఞానసిద్ధికరం శుద్ధం, సాక్షాన్మోక్ష కసాధనమ్॥

ప్రమ్మిః పూజియామి

ఓం సద్గురవే నమః
 ఓం పూర్ణాయ నమః
 ఓం సర్వధారాయ నమః
 ఓం స్వచ్ఛాయ నమః
 ఓం శుధాయ నమః
 ఓం నిర్జలాయ నమః
 ఓం విశోదరాయ నమః
 ఓం నిరాలంబాయ నమః
 ఓం రఘ్యాయ నమః
 ఓం నిల్మాపాయ నమః
 ఓం నిర్వసనాయ నమః
 ఓం నిరాధారాయ నమః
 ఓం స్వప్రకాశాయ నమః
 ఓం నిత్యత్తుప్తాయ నమః
 ఓం అనంతాయ నమః
 ఓం అద్వితీయాయ నమః
 ఓం వేదవశ్యామవేద్యాయ నమః
 ఓం పరంజ్యేతీషేస్తుమః
 ఓం ప్రణవాతీతాయ నమః
 ఓం అచలాయ నమః
 ఓం అపరిమితాయ నమః
 ఓం అప్రమేయాయ నమః
 ఓం అవ్యయాయ నమః
 ఓం అచ్యతాయ నః

ఓం అహంకార వర్జితామై నమః
 ఓం విశ్వాత్మనే నమః
 ఓం ప్రపంచాతీతాయ నమః
 ఓం మాననీయాయ నమః
 ఓం క్షరాక్షరమిలక్షణాయ నమః
 ఓం దృక్కు-దృశ్యాతీతాయ నమః
 ఓం ద్వైతా-ద్వైతవినిర్మక్తాయ నమః
 ఓం అభిందాయ నమః
 ఓం భండాఘండ విరహితాయ నమః
 ఓం ఆది మధ్యాంతశూన్యాయ నమః
 ఓం నిరంజనాయ నమః
 ఓం నిర్వికల్పాయ నమః
 ఓం నిరాకారాయ నమః
 ఓం పరమానంద స్వరూపాయ నమః
 ఓం సగుణ నిర్గుణాతీతాయ నమః
 ఓం సర్వసాక్షిషే నమః
 ఓం లక్ష్మీతాయ నమః
 ఓం త్రిగుణాతీతాయ నమః
 ఓం సర్వభూతాంతరస్తాయ నమః
 ఓం సుఖదుఃఖ విరహితాయ నమః
 ఓం జన్మజరామరణ వర్జితాయ నమః
 ఓం క్షేత్రజ్ఞాయ నమః
 ఓం సర్వోపనిషత్స్మారాయ నమః

ఓం నిష్పత్కంకాయ నమః
 ఓం నిరాభాసాయ నమః
 ఓం స్వచ్ఛందాయ నమః
 ఓం సృష్టిత్వంతకారణాయ నమః ఓం కరుణారసార్ద్ర హృదయాయ నమః
 ఓం కర్మత్వరహితాయ నమః ఓం బ్రహ్మవిష్ణు మహేశ్వర స్తుత్యాయ
 ఓం సచ్చిదానందాతీతాయ నమః నమః
 ఓం అపరోక్షాయ నమః ఓం బ్రహ్మంద జనకాయ నమః
 ఓం సకలమంత స్వరూపాయ నమః ఓం పరమ పావనాయ నమః
 ఓం ఆకాశ తనవే నమః ఓం దివ్య పురుషాయ నమః
 ఓం నిరాధారాయ నమః ఓం దీనజనానుగ్రహయ నమః
 ఓం నిస్తేజనే నమః ఓం ప్రసన్సపారిజాతాయ నమః
 ఓం అవికారాయ నమః ఓం పూరాణ పురుషాయ నమః
 ఓం అమలాయ నమః ఓం నిరుపద్రవాయ నమః
 ఓం పరాత్మరాయ నమః ఓం నిత్య కళ్యాణాయ నమః
 ఓం పరంధామై నమః ఓం సర్వోపనిషత్పుంజర కేరాయ నమః
 ఓం అజాయ నమః ఓం శబ్దాతీతాయ నమః
 ఓం అగమ్యాయ నమః ఓం జగన్మాధాయ నమః
 ఓం పంచాశ్వర్య సంపన్మాయ నమః ఓం జగద్గురవే నమః
 ఓం సనాతనాయ నమః ఓం విష్ణవే నమః
 ఓం త్రిమూర్త్యత్తునే నమః ఓం సర్వతో భద్రాయ నమః
 ఓం అనాద్యంతాయ నమః ఓం నిగమార్థ ప్రతిపాదకాయ నమః
 ఓం సర్వోధి వినుర్మక్తాయ నమః ఓం నిస్సంగాయ నమః
 ఓం భక్తాభీష్ట ఘలప్రదాయ నమః ఓం సహజానందాయ నమః
 ఓం భవరోగ భిషగ్మాయ నమః ఓం చిన్మయాయ నమః
 ఓం సహస్రార చక్రమధ్యస్థాయ నమః ఓం చిద్రూపాయ నమః

ఓం శ్రీమతే నమః	ఓం భావ భావవర్జితాయ నమః
ఓం సాయుజ్య ప్రదాయ నమః	ఓం అస్తినాస్తితాయ నమః
ఓం పంచబ్రహ్మమయాయ నమః	ఓం సర్వోదయమయ నమః
ఓం అజడాయ నమః	ఓం పదార్థవాచకాయ నమః
ఓం సర్వభూతాంత రూత్రనే నమః	ఓం మనోవాగ్గోచరాయ నమః
ఓం శబ్దశబ్ద రహితాయ నమః	ఓం పరబ్రహ్మాణే నమః

ధూపము

వనస్పత్యద్మవైదిషై, గంధాద్వైస్యమనోహరం అగ్నిః
స్నాన దేవానాం ధూపోయం, ప్రతిగృహ్యతాం, ధూపమాప్రూపయామి॥

టిప్పణు

సాజ్యమేకార్తి సంయుక్తం, వహిన్మ నాయోజితం యుతం,
గృహోణ మంగళం దీపం, తైలోక్యం, త్రిమిరాపహం,
శ్రీ సద్గురు పరబ్రహ్మాణే నమః దీపం దర్శయామి
ధూపదీపానంతరం, ఆచమ నీయం సమర్పయామి॥

నైవేద్యము

ద్రాక్షఫలర్జురం సంయుక్తం, నారికేళ ఫలాన్నితం
మధు శర్పర సంయుక్తం, నైవేద్యం ప్రతి గుహ్యతాం
నైవేద్యం సమర్పయామి॥
ఓం భూర్భువః స్నాపః, ఓం తత్పవితుర్వర్ణేణ్యం
భర్గోదేవస్య ధీమహి, ధీయో యోనః ప్రచోదయాత్

(పగలు) సత్యంత్వరేన పరిషంచామి
(రాత్రి) బుతంత్వరితేన పరిషించామి
అమృతమస్తు, అమృతోపస్తరణమసీ॥
ఓం ప్రాణాయ స్నాపః, ఓం అపానాయ స్నాపః, ఓం వ్యానాయ స్నాపః॥
ఓం ఉదానాయ స్నాపః, ఓం సమానాయ స్నాపః, ఉత్తరాపోశనం సమర్పయామి
ఓం సద్యేజాత ముఖాయ స్నాపః, ఓం వామదేవ ముఖాయ స్నాపః॥
ఓం అఫోర ముఖాయ స్నాపః, ఓం తత్పురుష ముఖాయ స్నాపః॥
ఓం ఈశాన్య ముఖాయ స్నాపః॥ శ్రీ సద్గురు పరబ్రహ్మాణే నమః
హస్తా ప్రక్కాశయామి పాదా ప్రక్కాశయామి, శుద్ధాచమనీయం సమర్పయామి॥
అత్మప్రదక్షిణ నమస్కారం సమర్పయామి,
కర్మణా మనసా వాచా గురూనాం భక్త వత్సలా
శరీరమర్థ ప్రాణం చ సద్గురు భోగివేదయేతీ॥

తాంబూలం

శ్లీ॥ పూగీ ఫలశ్చ కర్మార్థః, నాగవల్లి దక్షిర్యతం
ముక్కు చూర్చ సమాయుక్తం, తాంబూలం ప్రతి గుహ్యాం
తాంబూలం సమర్పయామి॥

మంగళహరితి

నతత్ర సూర్యోభాతి, నచంద్ర తారకం,
నేమావిద్యుతోభాతి, కుతోయ మగ్నిః
తమేవ మనుభాంతి, మనుభాతి సర్వం
తస్యభాసా, సర్వమిదం విభాసి,
కర్మార్థ నీరాజనం సమర్పయామి॥

ఆత్మప్రదక్షిణ సమస్యారం సమర్పయామి॥
కర్మణా మనసా వాచా గురూనాం భక్త వత్సలా
శరీరమర్థ ప్రాణం చ సద్గురు భోనివేదయేత్తీ॥

మంత్రపుష్టి సంగ్రహము

ఓం ధాతా పురస్తాద్య ముదాజహోర
శుక్రః ప్రవిద్వాన్ ప్రదిశ శ్వత స్రః
తమేవం విద్వా నమృత ఇహ భవతి
నాస్యః పంధా అయినాయ విద్యతే ।

తా॥ ఓం ప్రథమముగా ప్రజపతియగు బ్రహ్మ ఎవరిని స్తుతించుటవలన సుఖమార్గమో అది ఆయనను స్తోత్రించుటియని తెలిపెనో, త్రిజగత్పాలకుడైన ఇంద్రుడు తాను నిమిత్త మాత్రుడని ఎరిగి సర్వదిక్కుల యందలి ప్రజలకూ ఎవనిని సంరక్షకునిగా తెలిసికొని ప్రకటించెనో, ఆయనను (ఆ విరాట్పురుషుని) తెలుసుకొనుటచే మాత్రమే మృత్యుస్థలియగు ఇహమంతయూ అమృతత్వమును పొందుచున్నది. అమృతత్వము నందుటకు గాను ఈ సందర్భమున “ఆయనను తెలియుట” వినా - మరియుక మార్గము లేనేలేదని తెలియబడెను.

సహస్ర శీర్షం దేవం విశ్వాక్షం విశ్వశమ్మివం
విశ్వం నారాయణం దేవ మక్షరం పరమం పదమ్॥

తా॥ అనేకమైన శిరస్సులను విశ్వ నేత్రములును కలిగి, యిం సమస్త విశ్వమునకునూ శుభములను సమకూర్చుచు, విశ్వమంతా తనరూపమే అయిన వాడును, జగత్కారణ భూతమున కాచ్చుడును మంగళ కరుడునూ యగు పరమాత్మ నాశము లేని వాడునూ, మోక్షపదమునకు ఆధారభూతుడునూ అయివున్నాడు.

విశ్వతః పరమాన్నిత్వం విశ్వం నారాయణగీం హరి
విశ్వ మే వేదం పురుష స్ఫుర్మిశ్వ ముపజీవతి

తా॥ విశ్వము కంటే ఉత్సమ్మదును, శాశ్వతుడును, సర్వాత్మకుడును, నారాయణుడును, వాసన లెల్ల నాశనము చేయువాడును అగు పురుషుడే ఈ లోకములను ప్రకటించెను. లోకములా పురుషునే పరమాత్మనిగా తెలుసుకొనినని. ఆయన నాశయించియే యిం సమస్తమును జీవించుచున్నది.

పతిం విశ్వ స్వాత్మేశ్వరగీం శాశ్వతగీం శివ మచ్ఛుతమ్
నారాయణం మహాజ్యేయం విశ్వాత్మానం పరాయణం

తా॥ పరిపొలకుడును, యిం సమస్త జీవకోటికి ప్రాణప్రియుడును, నిత్యమును యుండువాడును, మంగళ ప్రదుడును, తన బౌన్నత్యము నుండి యే లవలేశమునూ దిగ జారని వాడునూ యగు నారాయణుడు ఒక్కడే. తెలుసుకొనవలసిన ఉత్సమ్మ విషయమును (వేదాంతమును), సర్వలోకములకు ఆత్మవత్త గను, సృష్టి సమస్తమునకు ఆధారమైన వాడై యున్నాడు.

నారాయణ పరోజ్యేతి రాత్మా నారాయణః పరః
నారాయణ పరం బ్రహ్మ తత్త్వం నారాయణఃపరః
నారాయణ పరోధ్యాతా ధ్యానం నారాయణః పరః॥

తా॥ నారాయణుడే పరంజ్యోతిష్టై వున్నాడు. తత్పూరాయణమగు ఆత్మయు పరమాత్మయు నారాయణుడే అయివున్నాడు. తాను గుణరహితుడయ్యును. త్రిగుణగణ గ్రామముగా జగత్తును సృజించి - ఈ సర్వమునకును మూలాధారమగు కర్తృత్వము వహించిన పరబ్రహ్మము నారాయణుడే అయివున్నాడు. ఆ బ్రహ్మమును తెలియుటకు ఆశ్రయింపబడు తత్త్వములలో ఉత్సమ్మమైన పరతత్త్వమున్నా తానేయైవున్నాడు. నారాయణుడే ధ్యాతయు, ధ్యానమునూ అయివున్నాడు. ఆ బ్రహ్మమును తెలియుటకు ఆశ్రయింపబడు తత్త్వములలో ఉత్సమ్మదగు పరముడైవున్నాడు.

యచ్ఛకించి జ్ఞగత్సర్వం దృశ్యతే శ్రూయతే ఉపివా
ఆస్తర్పహిశ్చ తత్పర్వం వ్యాప్త నారాయణ స్థితః॥

తా॥ కంటికి కనబడు నటువంటిదినీ, కనబడకున్నా ఇతరుల ద్వారా చెప్పబడుటచే మనకు వినబడుచున్నదినీ అయిన అభండమైన యే విశాల జగత్తు అయితే ఉన్నదో - ఆ సమస్తమైన జగత్తుకూ బాహ్యభ్యంతరములు అనగా లోపలా, వెలుపలా కూడా ఆ నారాయణ మయమై ఉన్నది.

అన్న మహ్యయం కవిగీం సముద్రేత్ స్తం విశ్వం శంఖవం
పద్మకోశ ప్రతీకాశగీం హృదయం చాప్యభో ముఖమ్॥

తా॥ పరమాత్మ - అంతము లేనివాడును, వ్యయము కానివాడును, సర్వజ్ఞుడును భావుడుడును కల్పనా సమర్థుడును, ప్రప్తయును ఈ భవసాగరమును అంతము చేయవాడును, సమస్త జగత్తునకునూ సుఖప్రదాతలును అయివున్నాడు. తలక్రిందైన తామర మెగ్గవలె బంగారు వెలుగులు విరజిమ్ముచూ యున్న జీవుల హృదయమే నారాయణుడు.

అధోనిష్ట్య వితస్త్యానే నాభ్యా మహరి తిష్ఠతి
జ్యాల మాలా కులం భాతి విశ్వస్యాయతనం మహత్॥

తా॥ కంరమునకు దిగువ, బొడ్డునకు ఎగువజానెడు (12 అంగుళములు) ఎడమున - హృదయమున్నది. ఇది దీపశిఖల వరుసతో ఆపృతమైనట్లు దేధిష్యమానంగా ప్రకాశిస్తుంది.

సన్తతగీం శిలాభిస్తు లమ్ముత్యాకోశ సన్నిభమ్
తస్యానే సుషిరగీం సూక్ష్మం తస్మీం త్వర్పం ప్రతిష్టితమ్॥

తా॥ జ్యాలాయమానమైన అనేక నాచీ సమూహాంతో నుండు ఆ హృదయ కమలం మిాదే అతి సూక్ష్మమైన రంధ్రమైకటి కలదు. ఈ సర్వస్వమును ఆ రంధ్రము నందే ప్రతిష్టితమై యున్నది.

తస్య మధ్యే మహానగ్ని ర్షిశ్చార్షి ర్షిశ్వతో ముఖః
సోఽగ్రభు గ్రీభజ న్యిష్టన్యాహోర మజరః కవిః
తిర్యగుర్భ్య మధుశ్చాయిః రశ్యమ ప్రస్య సంతతా॥

తా॥ ఆ అగ్ని తనకు ఎదుట నున్న ఆహోర వదార్థములను భుజించును. ఇతరములను విభజించుచూ ఉండును. ఆ అగ్నినుండి ప్రభవించు - వెలుగు కిరణములు - పైకిని క్రిందకును - అడ్డము మరియు ఏట వాలులు గనూ సర్వత్రా ప్రసరింప బడుచుండును. తన ఉపాసకులకు తన వంటి తేజము నిచ్చి కీటించని స్థితినీ - సర్వజ్ఞతనూ అనుగ్రహించును.

సన్తాప యతి స్వం దేహ మాపాద తల మస్తకః
తస్య మధ్యే పహ్న్యి శిఖా అణీ యోర్ష్వ వ్యవస్థితః॥

తా॥ వైశ్వానరుడు అనబడు ఆ మహాఅగ్ని, తననుండి సర్వత్రా వ్యాపించే అగ్ని కిరణముల వేడిమి చేత, తాన ధరించిన దేహమును అరికాళ్ళనుండి బ్రహ్మరంధ్రము వరుకును తపింప చేయు చుండును. అట్టి మహాతాపకమైన రశ్యులు కలిగిన అగ్నుల నడుమ ఆ అగ్ని చక్రమునకు ఇరుసుకొనయో అన్నట్లు ఒక విశిష్టాగ్ని ఉంర్ధముఖమై వెలుగుచున్నది.

నీల తో యద మధ్యస్తా ద్విద్యుల్లేఖవ భాస్వరా
నీవారశూక పత్తస్వి పీతా భాస్వ త్వణపమా

తా॥ ఆ అగ్నిచార నీలమభ్య నడుమ మెరుపు తీగవలె, సూక్ష్మతమమైన నివ్వరిధాన్యపు గింజయెక్కు పై ములుకంత ప్రమాణమున బంగారు కాంతులు విరజిమ్ముచూ ప్రకాశించుచున్నది.

తస్యా శ్శిఖాయా మధ్యే పరమాత్మా వ్యవస్థితః
సబ్రమ్య స్పశివ స్పహరిస్పైష్ట సోఽక్షరః పరమస్పూరాట్

తా॥ ఆ సూక్ష్మ అగ్ని యెక్కు అగ్రభాగపు నట్టనడుమనే పరమాత్మ వ్యవస్థితుడై ఉన్నాడు. అతడే సృష్టి కర్తయగు బ్రహ్మ. అతడే లయంకరుడగు శివుడు. అతడే స్థితికరుడైన విష్టువు, అతడే జగత్ పాలకుడు అగు ఇంద్రుడు. అతడే నాశనము లేని శాశ్వతుడు, అతడే శుద్ధ చిదానంద రూపుడైన పరముడు. అతడే స్వరాట్టు.

రాజాధి రాజాయ పసహ్య సాహిణే నమోపయంఘై
ప్రవణాయ కుర్చుహే సమే కామాన్ కామ కామాయ
మహ్యం కామేశ్వరో వైశ్వవణో దదాతు
కుబేరాయ వైశ్వవణాయ మహోరాజాయ నమః॥

తా॥ రాజులెల్లరకను రాజైనవాడికి, పరుల సర్వస్వము నీదేర్చువానికి (హారికి), వైశ్వవణుడనబడు వానికి మేము నమస్కారము చేయుచున్నాము. సర్వ కామములకును అధిపతియైన ఆ వైశ్వవణుడు కాంక్షాపరుడైనైను కోరుకొను సమస్త వాంఛలను నెరవేర్చును గాక. సర్వసంపన్నిధి యథిపతి, దొడ్డరాజగు వైశ్వవణునకు నమస్కారము.

ఓం తప్ర్భవ్యా ఓం తద్వాయుః ఓం తదాత్మా
ఓం తత్తుత్యం ఓం తత్తుర్వం ఓం తత్తురోర్మమః॥

తా॥ ప్రణవ ప్రతి పాదితము - లేదా - ప్రణవ స్వరూపమైన అదియే బ్రహ్మమును, అదియే వాయువును, అదియే జీవితమును, అదియే సత్యమును, అదియే సర్వమును, అదియే సర్వస్వమునకునూ ఆద్యమునూ ఆధారభూతమును అయివున్నది. దానికి నమస్కారము.

అస్తశ్వరతి భూతేషు గుహోయం విశ్వమూర్తిషు

(అట్లు) విశ్వమంతయూ తానేయైన ఏ బ్రహ్మము - సమస్త ప్రాణుల యొక్క హృదయముల మధ్యభాగమున చరించుచున్నదో.

త్వం యజ్ఞస్థం వషట్మార స్తుమిష్ట స్తుగ్గం
రుద్రస్థం విష్ణుస్థం బ్రహ్మస్థం ప్రజాపతిః
త్వం తదాప అపో జోతి రసోఽ మృతం బ్రహ్మ
భూర్భువస్మివరోమ్॥

తా॥ ఆ తచ్ఛబ్దవాచ్యదవగు పరమేశ్వరా! నీవే యజ్ఞరూపుడవు, నీవే వషట్మారమువు, నీవే ఇంద్రుడవు, విష్ణువువు. బ్రహ్మమును నీవే. సర్వాధారమగు

సలిలమును, ఆ జలముల తేజస్సువు, జలములను ప్రకటించు తేజస్సువు. రసమువు, నాశనము లేనివాడవును (ప్రార్థించెడివారికి) నాశనము లేనట్లు చేయువాడవును, సమస్త బ్రహ్మండ రూపుడవును, భూలోక భువర్లోక - సువర్లోకములును, ఏకాక్షర బ్రహ్మమగు ఓంకారమును నీవే అయివున్నావు.

ఈశాన సర్వవిద్యానా మీశ్వర సర్వభూతానాం
బ్రహ్మశ్శధిపతిర్ బ్రహ్మాణోఽ ధిపతిర్ బ్రహ్మశివో మే అస్తు సదాశివోఽ॥

తా॥ ఈశానుడను పేర సర్వవిద్యలకును, వేదములలోను సమస్తప్రాణి కోటిపై అధికారియు బ్రహ్మకు, బ్రహ్మజ్ఞలకు శాసకుడును అగు పరమాత్మ సదా నన్ను అనుగ్రహించుటకు శాంతుడగును గాక!

మంత్రపుష్టం సమాప్తం

నారాయణోపనిషత్

ఓం సహ నావవతు సహనో భునక్త సహ వీర్యం కర వావహై
తేజస్సో నావధీతమస్తు । మా విద్యాప్రావహై

తా॥ ఉపనిషత్తులచే స్తుతింపబడునట్టి నారాయణుడు శిష్యాచార్యులమగు మమ్ములను రక్షించును గాక! శిష్యాచార్యులమగు మమ్ము పోషించును గాక! శిష్యాచార్యులు అగు మేము బ్రహ్మవిద్యకు సంబంధించిన పరాక్రమము గలవారగుదుము గాక! శిష్యాచార్యులమగు మేము పతించిన విద్య తోజోపంతమగుదుము గాక! మాలోమేము పరస్పర ద్వేషము కలుగని వారగుదుము గాక! బ్రహ్మవిద్యకు సంబంధించిన సకల విఘ్నములను ఉపశమించును గాక! సమస్త దుఃఖములను పరిహరింపబడును గాక!

1. మంత్రం

ఓం అథ పురుషో హవై నారాయణో ఉ కామయతీ
ప్రజాస్పూజే యేతి । నారాయణాత్ ప్రాణో జాయతే॥
మన స్పస్తేద్రియాణిచ । భుం వాయుర్భోతి రాపః॥
పృథివీ విశ్వస్య ధారణీ । నారాయణాత్ బ్రహ్మో జాయతే॥
నారాయణా ద్రుద్రో జాయతే॥ నారాయణాత్ ఇంద్రో
జాయతే । నారాయణాత్ ప్రజాపతయః ప్రజాయన్తే
నారాయణాత్ ద్వ్యాదశాదిత్యా రుద్రా వసవస్సర్వాణి చ
చందగింసి నారాయణా దేవ సముష్టర్వో
నారాయణే ప్రవర్తనే నారాయణే ప్రవీయన్తే॥

తా॥ సృష్టాదిని, పరమ పురుషుడగు నారాయణుడు ప్రాణుల సృజింపదలచెను. అపుడు సమిష్టి సూక్ష్మ శరీర రూపియగు హిరణ్యగర్భుడు పుట్టిను. పిదప ఆకాశము, వాయువు, అగ్ని, జలము, ఈ భూమి పుట్టిన వాయెను. ఇటుల నారాయణుని నుండియే బ్రహ్మదేవుడు జన్మించెను. నారాయణుని

నుండియే రుద్రుడు జన్మించెను. నారాయణుని నుండియే మరీచి, కశ్యపుడు మున్నగు ప్రజాపతులుధ్వనించిరి. నారాయణుని నుండియే ద్వాదశాదిత్యులును, ఏకాదశ రుద్రులును, అష్ట వసువులును, సకల వేదములును ఆవిర్భవించినవి. ఇట్లు సకల చరాచరములును నారాయణుని నుండియే ఉత్సవములగు చున్నవి. నారాయణుని యందే యవియివియును ఉండుచున్నవి. కడకు నారాయణుని యందే యివి అన్నియును లయమగు చున్నవి.

(మోక్షము గలగు పర్యంతము సకల జీవులును ఇట్లు మరలమరల జనన మరణములను బొందుచునే యుండును. ఇది సృష్టితత్త్వము)

2. మంత్రం

ఓం అథనిత్యో నారాయణః । బ్రహ్మో నారాయణః
శివశ్చ నారాయణః । శక్తిశ్చ నారాయణః । కాలశ్చ నారాయణః
ద్వావా పృథివ్యోచ నారాయణః । దిశశ్చనారాయణః
విదిశశ్చ నారాయణః । ఊర్భుం చ నారాయణః
అథశ్చ నారాయణః । అంతర్పూహిశ్చ నారాయణః
నారాయణ వివేదగీం సర్వం । యద్భూతం యచ్ఛభవ్యమ్
నిష్మతో నిరంజనో నిర్వికల్పో నిరాభ్యాతః
శుద్ధో దేవ ఏకో నారాయణః నద్వితీయోఽ స్తికశీతీ
య ఏపం వేద । స విష్ణు రేవ భవతి । సవిష్ణు రేవ భవతి।

తా॥ నారాయణు దొక్కుడు మాత్రమే జనన మరణాది రహితుడై శాశ్వతమైయున్నాడు. మూల తత్త్వమును బట్టి పరిశీలించి చూచినచో బ్రహ్మయు నారాయణుడే, శివుడును నారాయణుడే. ఇంద్రుడును నారాయణుడే, భూమ్యకావములు నారాయణుడే. కాలతత్త్వము నారాయణుడే, దశదిశలు నారాయణుడే, ఊర్భు భాగము నందున్న దెల్ల నారాయణుడే. భూమికి క్రింది భాగమునందున్న దెల్ల నారాయణుడే. లోపలను, వెలుపలను ఉన్న దంతయూ ఇటుల నారాయణుని నుండియే బ్రహ్మదేవుడు జన్మించెను.

నారాయణ స్వరూపమే. మధ్యభాగమున నున్నదియు ఈ దశదిశల నుండున్నదంతయును నారాయణ స్వరూపమే. భూత భవిష్యద్వర్ణమున కాలముల్లో ఏది ఏది గలదో అదియెల్ల నారాయణ స్వరూపమే.

నిర్మణబ్రహ్మ తత్త్వము : అవయవ రహితుడును, మాయకతీతుడును, మార్పు నొందని వాడును, వాక్య ద్వారా నిర్వచింప నలవి కాని వాడును, శుద్ధుడును అద్వితీయుడునైన దేవుడగు నారాయణుడు ప్రకాశించు చున్నాడు. పరమార్థతః అతడొక్కదే కలదు. రెండవ దేదియును లేదు. (వానికి భిన్నముగా ఏదియు లేదని అర్థము) ఈ విషయమును ఎవడు అనుభవపూర్వకముగా గుర్తించు చున్నాడో అతడు విష్ణువే యగుచున్నాడు.

(సమస్తము విష్ణుమయమని యెరిగిన వాడు తానును విష్ణువే యగునని అర్థము)

3. మంత్రం

ఓమిత్యో వ్యాహరేత్ | నమ ఇతి పశ్చాత్ | నారాయణా
యేత్యుపరిష్టాత్ | ఓమిత్యే కాక్షరమ్ | నమ ఇతిద్వే అక్షరే
నారాయణేతి పంచాక్షరాణి ఏతద్వై నారాయణ
స్వాప్తాక్షరం పదమ్ | యోహవై నారాయణ స్వాప్తాక్షరం
పద మధ్యేతి అసప్రభువః సర్వమాయు రేతి|
విష్టతే ప్రాజావత్యగ్ం రాయస్వీషం గౌపత్యం
తతో అమృతత్త్వ మశ్వతే తతో అమృతత్త్వ మశ్వతే ఇతి
యే ఏవం వేద

తా॥ మొదట “ఓం” అని ఉచ్చరింపవలెయును. ఆ తరువాత “నమో” అని ఉచ్చరింపవలెయును. ఆ తరువాత నారాయణాయ అని ఉచ్చరించవలెయును. “ఓం” అను అక్షరము ఒకటి, “నమో” అను అక్షరములు రెండు, “నారాయణాయ” అను అక్షరములు ఒకటి. ఇది “శ్రీ నారాయణాప్తాక్షర” మహా

మంత్రము. ఎనిమిది అక్షరములు గల ఈ మంత్రమును ఎవడైతే భక్తిక్రద్ధలతో అత్యంత ప్రీతితో, అత్యధిక విశ్వాసముతో స్వరణము చేయుచున్నాడో అతడు దీర్ఘాయుష్యము గలవాడగును. ప్రజాపతి తత్త్వము బ్రహ్మపదవిని అలంకరించు చున్నాడు. స్వాగ్ధిపత్యమును పొందుచున్నాడు. ధనధాన్యాధి ఐశ్వర్య సంపన్నదగు చున్నాడు. (ఇది వానివాని అర్థత ననుసరించి యేర్పడెడి సకామోపాసనా ఫలము). ఎవడు నిష్ఠాము భక్తితో ఈ మంత్రమును స్వరణ చేయుచున్నాడో అతడీ ఉపాసన బలము చేత మోక్షమును బడయుచున్నాడు. ఎవ్వడు దీనిని ఎఱుగునో (ఎరిగి ఆచరించుచున్నాడో) అతడు మోక్షమును బడయుచున్నాడు.

4. మంత్రం

ప్రత్యగానందం బ్రహ్మ పురుషం ప్రణవ స్వరూపమ్
అకార ఉకారో మకార ఇతి | తా అనే కథా సమభవత్ దేతదోషితి
యముక్ష్వ ముచ్యతే యోగీ జన్మ సంసార బంధనాత్
ఓం నమో నారాయణేతి మంత్రోపాసకః
షైకుంర భువనం గమిష్యతి తదిదం పుండరీకం
విష్ణువ ఘనం | తస్యాత్ దిదాభ మాత్రం | బ్రహ్మాణ్యో
దేవకీ పుత్రో బ్రహ్మాణ్యో మధుసూదనః | బ్రహ్మాణ్యః పుండరీకాణ్యో బ్రహ్మాణ్యో
విష్ణు రచ్యత ఇతి | సర్వభూతస్త మేకం షై |
నారాయణమ్ | కారణ పురుష మకారణ పరం బ్రహ్మ ఓమ్ |

తా॥ “అ, ఉ, మ” అను మూడు అక్షరములు గలిపి “ఓం” అగుచున్నది. ఈ ప్రణవమునకు అర్థమగు పరబ్రహ్మ ప్రత్యక్షును, ఆనంద స్వరూఢునైన యున్నాడు. (ప్రత్యక్షు అనగా ఈ సమస్త దృశ్య వర్ణమున కంటేను స్వరూప స్వభావముల చేత వేరుగానుండు వాడని అర్థం) షైన దెలిపిన ప్రణవమును అర్థయుక్తముగా ఏ యోగిమైతే స్వరణ చేయుచున్నాడో, అతడు జనన మరణాది బంధము నుండి విడివడుచున్నాడు. “ఓం నమోనారాయణాయ” అను ఈ

మంత్రమును ఉపాసించువాడు ప్రకాశవంతముగు వైకుంఠ లోకమును లభింప జేసికొనుచున్నాడు. సర్వవ్యాపమగు పరబ్రహ్మ ఈ హృదయ పుండరీక మందును విజ్ఞాన ఘనమై అంతర్యామిగా అంతరాత్మగా ప్రకాశించుచున్నది. అయిది (బుధి వృత్తుల సంధులలోను, శబ్దముల సంధులలోను, రూపముల సంధులలోను) మెరుపు వలె మెరసి మరగుపడుచున్నది. పరమపురుషుడగు ఆ నారయణుడు హితమును గూర్చువాడు. ఆ బ్రాహ్మణుడు దేవకీ పుత్రుడు, మధుసూదనుడు భక్తులకు ఆనందము గల్గించువాడు. స్వరూప జ్ఞానము ద్వారా అజ్ఞానము పారద్రోలి కర్మబంధమును విచ్ఛిన్నము చేయువాడు. ఆఖ్యాపస్తంభ పర్యంతము నమస్త భూతములయందును ఒక్కడే నారాయణుడు అంతర్యామియై వెల్గిందుచున్నాడు. పరబ్రహ్మమగు అతడే సర్వవ్యాపియై ఈ కనబదు సర్వమునకు కారణమై తనకు వేరొక కారణము ఏదియు లేనివాడై యున్నాడు.

5. మంత్రం

ఏతదధర్మశిరో యో_ ధీతే ప్రాతరధీయానో రాత్రికృతం
పాపం నాశయతి | సాయమధీయానో దివసకృతం
పాపం నాశయతి | తత్సాయం ప్రాతర ధీయానో_ పాపోభవతి |
మధ్యందిన మాదిత్యాభి
ముఖ్యో ధీయానః మహాపంచ పాతకోప పాత కాత్ప్రముచ్యతే |
సర్వవేద పారాయణ పుణ్యం లభతే | నారాయణ సాయమ్య
మవాప్తీతి | శ్రీమన్నారాయణ సాయమ్య మవాప్తీతి |
య ఏవం వేద జత్యపనిషత్ |

తా॥ నాలుగు వేదములకును శిరస్సు అగు ఈ ఉపనిషత్తును ఎవడు ప్రాతఃకాలమున పారాయణ చేయునో, అతడు అజ్ఞాన వశమున రాత్రి యందొర్చిన పాపము నశింపజేసి కొనుచున్నాడు. మధ్యాహ్నకాలమున యొవడు సూర్యునకు అభిముఖముగా వుండి దీనిని పారాయణ చేయునో, అతడు పంచమహా పాతకములను, ఉపపాతకములను పరిహరింప జేసికొనుచున్నాడు. ఎవడు

సాయంకాలమున దీనిని పారాయణ చేయుచున్నాడో అతడు పగటియందు ఒనర్చిన పాపమును నశింపజేసి కొనుచున్నాడు.

ఈ నారాయణోపనిషత్తును పారాయణము చేయువాడు నాలుగువేదములను పారాయణము చేసిన పుణ్యమును లభింపజేసికొనుచున్నాడు. మరియు ఈ ఉపనిషత్తురాయణ పరుడు అంతిమదశ యందు నారాయణ సాయమ్యమును బడయుచున్నాడు. ఎవడు దీనిని ఎరుగునో (ఎజిగి అట్లు మెలుగునో) అతడు నారాయణ సాయమ్యమును బడయుచున్నాడు. ఇట్లు ఉపనిషత్తు చెప్పుచున్నది.

నారాయణ గాయత్రీ మంత్రము :

ఓం॥ నారాయణాయ విద్యహే | వాసుదేవాయ ధీమహి | తన్నే విష్ణుః ప్రచోదయాత్
ఓం॥ సహనావవతు సహనో భునక్తు సహవీర్యం | కరవావహై॥

తేజస్వి నావధీత మస్తు | మా విద్యపోవహై॥

ఓం శాంతి శాంతి శాంతిః

మాండూక్ ఉపనిషత్తు

ఓం భద్రం క్రోధిః శృంగయామ దేవాః

భద్రం పశ్యేమాక్ష భిర్యజత్రాఃః

స్తిరేరంగై స్తుష్టువాగ్ం సస్తమాభిర్

వ్యశేమ దేవహితం యుదాయుఃః

ఓం శాంతి శ్యాంతి శ్యాంతిః

తా॥ ఓ దేవతలారా । మా చెవులు పుభాన్నే వినుగాక. యజ్ఞ కోవిదులమైన మేము కత్యతో పుభాన్నే చూచెదము గాక. మిా స్తోత్రాలను గానం చేసే మేముపూర్తి ఆరోగ్యము, బలముతో మాకు నియమితమైన ఆయుష్మాలం గడపెదము గాక!

స్వస్తి న ఇణ్ణో వృథద్రత్రవాః

స్వస్తి నః పూషా విశ్వవేదాః ।

స్వస్తి నస్తార్ క్షోః అరిష్టనేమిః

స్వస్తి నో బృహస్పతి ర్దధాతు॥

తా॥ శాప్త ప్రశంసితుదైన ఇంద్రుడు, సర్వజ్ఞుడైన పురుషుడు, ఆపదల నుండి రక్షించే తార్క్ష్యుడు, మా బ్రహ్మ వర్షస్సును పాలించే బృహస్పతి మాకు శాస్త్రాధ్యయనంలో అందు చెప్పబడిన సత్యానుష్టానంలో అభ్యుదయాన్ని ఒసగెదరు గాక!

సర్వ శాంతి కలుగు గాక!

ఓ మిత్యేతదక్షర మిదగ్గం సర్వం, తస్మేపవ్యాఖ్యానం,

భూతం భవధ్వవిష్యదితి సర్వమోంకార ఏవ ।

యచ్చాస్యత్ త్రికాలాతీతం తదపోంకార ఏవ॥

తా॥ “ఓ” అని సంబోధించబడే బ్రహ్మము నాశము లేనిది, సర్వము అయి ఉన్నది. ఇంకనూ, భూత, భవిష్యత్, వర్తమానము లన్నీ ఈ ఓంకారమే. ఇతరమైనది కూడ అదే. త్రికాలాతీతమైనదినూ ఓంకారమే.

సర్వగ్గం హ్యాతద్ బ్రహ్మ, అయమాత్మాబ్రహ్మ, సోఽ యమాత్మా చతుష్పాత్త తా॥ నిజముగా ఈ ఆత్మయే బ్రహ్మము, అయినను ఈ ఆత్మ నాలుగు పాదములుగా నాలుగు అవస్థలై యున్నది.

జాగరితష్ఠానో బహిః ప్రజ్ఞః సప్తాంగ ఏకోనవింశతి ముఖః స్థాలభుగ్ బైశ్వారంగః ప్రథమః పాదః॥

తా॥ ఓంకారేశ్వరుడు బహిఃప్రజ్ఞతో జాగ్రదావస్థను, విరాట్పురుషునిగా తన సప్తాంగములతో తన 19 ముఖముల ద్వారా స్థాలభోగమును అనుభవిస్తూ వైశ్వారుడను పేరుతో ప్రథమ పాదమయ్యెను.

స్వప్తస్థానోఽంతః ప్రజ్ఞః సప్తాంగ ఏకోన వింశతి ముఖః ప్రవిక్తభుక్ తైజసో ద్వితీయః పాదః ॥

తా॥ ఈ ఓంకారేశ్వరుడే అంతఃప్రజ్ఞతో స్వప్తస్థాను, హిరణ్యగర్భునిగా తన సప్తాంగములతో తన 19 ముఖముల ద్వారా స్థాక్తు భోగముల ననుభవించుచు సూత్రాత్మ అను పేరుతో ద్వితీయ పాదమయ్యెను.

యత్పుష్టి న కంచన కామం కామయతే, న కంచన స్వప్తం పశ్యతి, తత్ సుషుప్తమ్॥ సుషుప్తస్థాన ఏకీభూతః ప్రజ్ఞన ఘన ఏవానందమయో హృనందభుక్ చేతోముఖః ప్రాజ్ఞస్పుతీయః పాదః॥

తా॥ ఎక్కడైతే కోరదగిన విషయాలను కోరడో, స్వప్తమును చూడడో, అనగా విశ్వ, తైజస అనుభవములు లేవో, అదే సుషుప్తి అక్కడ అనేకత్వము పోయి ఏకత్వమైన వాడై, చైతన్యము ఘనీభవించిన వాడై అనంద స్వరూపుడై, అనందానుభవమై, చైతన్యపురణకు ద్వారమై ప్రాజ్ఞడనే పేరుతో మూడవ పాదమయ్యెను।

ఏష సర్వేశ్వర ఏష సర్వజ్ఞ ఏషో_ంతర్యామ్యేష యోనిః
సర్వస్య ప్రభవాప్యహ హి భూతానామ్॥

తా॥ ఈ “ఓ” అను సర్వేశ్వరుడు సర్వజ్ఞుడు, అంతర్యామి, సర్వకారణుడు, నిజముగా సకలజీవులకు ఉత్సర్వి నాశనములు చేయువాడు. ఇతడే అవ్యాకృతుడు.

నాంతః ప్రజ్ఞం న బహిః ప్రజ్ఞం నో భయతః ప్రజ్ఞం న ప్రజ్ఞన ఫునం
న ప్రజ్ఞం నాప్రజ్ఞం । అధ్యష్టమవ్యవహర్య మగ్రాహ్య మలక్షణ మచింత
మవ్యవదేశ్య మేకాత్మ ప్రత్యయసారం ప్రపంచోపశమం శాంతం
శివమధైతం చతుర్థం మన్యంతే న ఆత్మా స విజ్ఞేయః॥

తా॥ ఈశ్వరుని 4వ పాదము, 4వ అవస్థ అయినది అంతరమైన
చేతనకాదు, బహిరమైన చేతన కాదు. ఈ రెంచూ చేరిన చేతన కాదు. అస్పష్ట
మైనదికాదు. సమిష్టి చేతన కాదు, అచేతన కూడా కాదు. ఇంకాక దానితో
పోల్చి చెపునలవి కాదు. గుర్తుతో నిర్ణయము కాదు. అగ్రాహ్యము, అనూహ్యము,
జాగ్రత్స్వస్య సుమహావస్తులకు సాక్షిగా ఒకే తత్త్వమైన ఆత్మ అది. అక్కడ
వికారములన్నీ నిలిచిపోయి శాంతమే ఉండును. ఇదే తెలిసికోవలసిన శివం,
అధైతం, ఆత్మ.

సో_యమాత్మా ధ్యక్షరమోంకారో_ధిమాత్రం పాదా
మాత్రామాత్రాశ్చ పాదా ఆకార ఉకారో మకార ఇతి॥

తా॥ ఈ ఓంకారము శబ్దముగా చెప్పినప్పుడు దానితో తాచాత్మక చెందాలి.
పాదాలతో (అ,ఉ,మ) చెప్పినప్పుడు అవి ఆత్మకు భాగాలనే (అంశాలుగా) ఉపాసన
చేయవలె.

జాగరితస్థానో వైశ్వానరో_కారః ప్రభమా మాత్రా అష్టేరాది మత్వాద్ వా,
అప్సోతి హవై సర్వాన్ కామానాదిశ్చ భవతి య ఏవం వేద॥

వైశ్వానరుడు తన జాగ్రదవస్తులో ఓం కారము నందున్న మొదటి
మాత్రుక అయిన అకారము. ఒకటి “ఓ” అయితే రెండవది దాని అంశమైన
“అ”; తత్త్వములో యా రెండున్న ఆత్మయే.

స్వపుస్థానః తైజస ఉకారో ద్వితీయా మాత్రా, ఉత్సర్వ దుభయత్వాదాప్ ఉత్సర్వతి హవై జ్ఞాన సంతతిం సమానశ్చ భవతి, నాస్య బ్రిహ్మవిత్
కులే భవతి య ఏవం వేద॥

తా॥ తైజసుడు తన స్వపుస్థానలో ఓంకారమందున్న రెండవ మాత్రకమైన
ఉకారము. తత్త్వములో ఓం మరియు ఉకారము యా రెండున్న ఆత్మయే.

సుమహితస్థానః ప్రాజ్ఞో మకారస్త తీయా మాత్రా, మితేరపీ తేర్వ్య, మినోతి
హ వా ఇదం సర్వమహితిశ్చ భవతి య ఏవం వేద॥

తా॥ సుమహితో ప్రాజ్ఞుడు మకార మాత్రకై మూడవ పాదముగా యుండెను.
ఓం మరియు మకారము, యా రెండున్న ఆత్మతత్త్వమే.

అమాత్రశ్చతుర్థో_ వ్యవహర్యః ప్రపంచోపశమః
శివో_ దైత్యత, ఏవమోంకార ఆత్మేవ, సంవిశత్యాత్మ నాత్మానం
య ఏవం వేద య ఏవం వేద॥

తా॥ అమాత్రక శబ్దరహితము. ఇది అ,ఉ,మ అంశలకు విలక్షణమైన,
తురియావస్థ, నాల్గవది. కాని ఇదియు ఆత్మతత్త్వమే. ఇది నిర్వికార, సర్వాతీతమైన
శివతత్త్వము. కనుక ఓంకారమే సర్వసత్తా, ఆత్మతత్త్వము, శివం. నాలుగు
పాదాలలో కూడా అదే తత్త్వముండి, అంశలుగా లేకున్ననూ అదే తత్త్వమై
యుండుటయే అనుభవము.

సమాప్తమ్

త్రైతీరీయోపనిషత్

భృగువల్లి

మొదటి అనువాకము

ఓం సహ నా వపతు సహ నో భునక్తు సహ వీర్యం కరవావహై
తేజస్వి నావధీతమస్తు । మా విద్విషావహై ।

ఓం శాంతిః శాంతిః శాంతిః॥

భృగురై వారుణిః । వరుణం పితర ముపసార । అధీహిం
భగవోబ్రహ్మతి । తస్య ఏతత్రైవాచ అన్నం ప్రాణం చక్షులైత్తం మనో వాచమితి
తగ్గం హా వాచా । యతో వా ఇమాని భూతాని జాయంతే । యేన జాతాని
జీవంతి । యత్త్రయం త్యభిసం విశన్తి । తద్వి జిజ్ఞాస స్వ తద్వహైతి । స
తపోత తప్యత । స తపస్తప్త్యా । ఇతి ప్రథమోత్తమువాకః

తా॥ వరుణం పుత్రుడు భృగువు అతడు తండ్రిని సమీపించి, "భగవాన్
బ్రహ్మమును గూర్చి తెల్పుము అని ప్రార్థించెను. వరుణుడప్పుడు అతనితో అన్నము,
ప్రాణము, కన్నలు, చెవులు, మనస్సు, వాక్య ఇవి బ్రహ్మమును తెలసికొను
మార్గములు అని చెప్పేను. ఇంకను ఇటుల చెప్పేను, దేని సుండి ప్రాణులు
పుట్టుచున్నవో పుట్టిన తర్వాత ఈ ప్రాణులు దేని వలన జీవించుచున్నవో, పుట్టిన
ప్రాణులు తిరిగి మరణించిన తర్వాత దేనిలో లయమగుచున్నవో అదియే బ్రహ్మము.
తపస్సు చేసి ఆ బ్రహ్మమును సాక్షాత్కరించుకొనుము అని చెప్పేను. అప్పుడు
భృగువు తపస్సు చేసేను.

రెండవ అనువాకము

అన్నం బ్రహ్మతి వ్యజనాత్తి । అన్నాధైవ భల్విమాని భూతాని జాయంతే
అన్నేన జాతాని జీవంతి । అన్నం ప్రయం త్యభిసం విశంతీతి । తద్విజ్ఞాయ । పునరేవ
వరుణం పితర ముపస సార । అధీహిం భగవో బ్రహ్మతి । తగ్గం హా వాచ । తపసా

బ్రహ్మ విజిజ్ఞాస స్వ । తపో బ్రహ్మతి । స తపోత తప్యత స తపస్తప్త్యా ।
ఇతి ద్వితీయోత్తమువాకః॥

భృగువు తపస్సు చేసి అన్నమును బ్రహ్మముగా తెలిసికొనెను. ఏలన
కన్నడు ఈ ప్రాణము అన్నము సుండియే పుట్టుచున్నది, అన్నము వలననే
జీవించుచున్నది, మరణించిన తర్వాత అన్నము నందే తిరిగి లీనమగుచున్నది.
భృగువు మొదట ఈ విధముగ తెలిసికొనినను, తర్వాత అన్నము బ్రహ్మమనుట
సరి కాదని గ్రహించి తండ్రియైన వరుణుని మరలా సమీపించి భగవాన్!
బ్రహ్మమును గూర్చి తెలుపుము అని ప్రార్థించెను. వరుణుడు అప్పుడు "తపస్సు
చేసి బ్రహ్మమును కన్నానుము; తపస్సే బ్రహ్మము" అని భృగువుతో చెప్పేను.
భృగువు తపస్సు చేసేను.

మూడవ అనువాకము

ప్రాణో బ్రహ్మతి వ్యజనాత్తి । ప్రాణాధైవ భల్విమాని భూతాని
జాయంతే । ప్రాణేన జాతాని జీవంతి । ప్రాణం ప్రయం త్యభిసం
విశంతీతి । తద్విజ్ఞాయ । పునరేవ వరుణం పితర ముపస సార ।
అధీహిం భగవో బ్రహ్మతి । తగ్గం హా వాచ । తపసా బ్రహ్మ విజిజ్ఞాసస్వా
తపో బ్రహ్మతిస తపోత తప్యత । స తపస్తప్తప్త్యా । ఇతి తృతీయోత్తమువాకః

భృగువు తపస్సు చేసి ప్రాణమును బ్రహ్మముగా తెలిసికొనెను, ఏలన
ఈ ప్రాణులన్నియు ప్రాణము సుండియే పుట్టుచున్నవి. ప్రాణము వలననే
జీవించుచున్నవి, మరణించిన తర్వాత ప్రాణములోనే లీనమగుచున్నవి. భృగువు
మొదట ఈ విధముగ తెలిసి కొనినను తరువాత ఇది సరికాదని గ్రహించి
తండ్రియైన వరుణుని మరల సమీపించి "భగవాన్! బ్రహ్మమును గూర్చి
తెలుపుము" అని ప్రార్థించెను. వరుణుడు అప్పుడు "తపస్సు చేసి బ్రహ్మమును
కన్నానుము, తపస్సే బ్రహ్మము" అని చెప్పేను. భృగువు తపస్సు చేసేను.

నాల్గవ అనువాకము

మనోబ్రహ్మేష్టతి వ్యజనాత్తీ మనసో హ్యావ భల్విమాని భూతాని జాయంతే।
మనసా జాతాని జీవంతి మనః ప్రయం త్యభిసం విశంతీతి తద్విజ్ఞాయా
పునరేవ వరుణం పితర ముపససార | అధీహి భగవో బ్రహ్మేష్టతి | తగ్గిం
హాచ | తపసా బ్రిహ్మ విజ్ఞాస స్వా తపోబ్రహ్మేష్టతి | సతపోతు తప్యత
స తపస్తప్త్యై || ఇతి చతుర్థోతు నువాకః॥

భృగువు తపస్సు చేసి మనస్సును బ్రిహ్మముగా తెలిసికానెను. ఏలన
ఈ ప్రాణులన్నియు మనస్సు నుండియే పుట్టుచున్నవి, మనస్సు వలననే జీవించు
చున్నవి, మరణించిన తర్వాత మనస్సులోనే లీనమగుచున్నవి. భృగువు మొదట
ఈ విధముగా తెలిసికానినను తర్వాత ఇది సరికాదని గ్రహించి తండ్రియైన
వరుణుని మరల సమీపించి, భగవాన్! బ్రిహ్మమును గూర్చి తెలుపుమని ప్రార్థించెను.
వరుణుడు “తపస్సు చేసి బ్రిహ్మమును కొనుగొనుము. తపస్సే బ్రిహ్మము”
అని భృగువుతో చెప్పేను. భృగువు తపస్సు చేసెను.

పదవ అనువాకము

విజ్ఞానం బ్రహ్మేష్టతి వ్యజనాత్తీ | విజ్ఞానాధ్వేవ భల్విమాని భూతాని జాయంతే।
విజ్ఞానేన జాతాని జీవంతి | విజ్ఞానం ప్రయంత్యభిసం విశంతీతి | తద్విజ్ఞాయా
పునరేవ వరుణం పితర ముపస సార | అధీహి భగవో బ్రహ్మేష్టతి | తగ్గిం
హాచ | తపసా బ్రిహ్మ విజ్ఞాస స్వా తపో బ్రహ్మేష్టతి | న తపోతు తప్యతు | న తపస్తప్త్యై || ఇతి పంచమోతు నువాకః॥

భృగువు తపస్సు చేసి విజ్ఞానమును బ్రిహ్మముగా తెలిసికానెను. ఏలన
ఈ ప్రాణులన్నియు విజ్ఞానము నుండియే పుట్టుచున్నవి, విజ్ఞానము వలననే
జీవించున్నవి, మరణించిన తర్వాత విజ్ఞానము నందే లీనమగుచున్నవి. భృగువు
మొదట ఈ విధముగ తెలిసికానెను తర్వాత ఇది సరికాదని గ్రహించి తండ్రియైన
వరుణుని మరల సమాపించి భగవాన్! బ్రిహ్మమును గూర్చి తెల్పుమని ప్రార్థించెను.

వరుణుడు అప్పుడు “తపస్సు చేసి బ్రిహ్మమును కన్నానుము, తపస్సే బ్రిహ్మము”
అని భృగువుతో చెప్పేను. భృగువు తపస్సు చేసెను.

ఆరవ అనువాకము

అనందో బ్రహ్మేష్టతి వ్యజనాత్తీ | అనందా ధ్వేవ భల్విమాని భూతాని
జాయంతే | అనందేన జాతాని జీవంతి | అనందం ప్రయంత్యభిసం
విశంతీతి | సైషా భాగ్వతి వారుణీ విద్యా పరమేహ్యమన్ ప్రతిష్టితా
స య ఏవం వేద ప్రతి తిష్ఠతి | అన్నవా నన్నాదో భవతి | మహాన్
భవతి ప్రజయా పశుభిర్భ్రహ్మపర్మసేనా మహాన్ కీర్త్యా॥ ఇతి పంచమోతు నువాకః

భృగువు తపస్సు చేసి ఆనందమును బ్రిహ్మముగా తెలిసికానెను.
ఏలన ఈ ప్రాణులన్నియు ఆనందము నుండియే పుట్టుచున్నవి, ఆనందము వలననే
జీవించుచున్నవి, మరణించిన తర్వాత ఆనందములోనే లీనమగుచున్నవి. ఇది
ప్రసిద్ధమైన భాగ్వతి వారుణీ విద్య | ఇది పరమాత్మని యందే ప్రతిష్టితమై యున్నది.
ఇటుల ఈ విద్యను తెలిసికానిన వాడు పరమాత్మ యందే ప్రతిష్టితుడగుచున్నాడు,
అతడు అన్నవంతుడు, అన్నాదుడును అగుచున్నాడు, మరియు సంతానమును,
పశువులను సమృద్ధిగా పొందువాడగు చున్నాడు. బ్రిహ్మపర్మసుతోను కీర్తితోను
మహాత్ముడగు చున్నాడు.

ఏడవ అనువాకము

అన్నం న నింద్యాతీ | తద్ ప్రతమ్ | ప్రాణోవా అన్వమ్ | శరీరమన్నాదమ్ |
ప్రాణే శరీరం ప్రతిష్టితమ్ | శరీరే ప్రాణః ప్రతిష్టితః |
తదేతదన్న మన్మే ప్రతిష్టితమ్ | సయ ఏతదన్న మన్మే ప్రతిష్టితం
వేద ప్రతితిష్ఠతి | అన్నవా నన్నాదో భవతి | మహాన్ భవతి ప్రజయా
పశు భిర్భ్రహ్మ పర్మసేనా | మహాన్ కీర్త్యా | ఇతి పంచమోతు నువాకః॥

అన్నమును నిందింపరాడు. ఉపాసకుని కిది ప్రతము. ప్రాణమే
అన్నము, శరీరము అన్నాదము. ప్రాణము నందు శరీరము ప్రతిష్టితమై యున్నది.

శరీరము నందు ప్రాణము ప్రతిష్టితమైయున్నది. ఎవడు ఈ విధముగా అన్నము అన్నము నందే ప్రతిష్టితమైనదిగా ఎరుగుచున్నాడో అతడు కూడా ప్రతిష్టితుడగుచున్నాడు. అన్నవంతుడును అన్నాదుడును అగుచున్నాడు. నంతానమును, పశువులను సమ్మద్దిగా పొందువాడగు చున్నాడు. బ్రహ్మవర్షస్సుతోను, కీర్తితోను మహాత్ముడగుచున్నాడు.

ఎనిమిదవ అనువాకము

అన్నం న పరిచ్ఛితా తద్ ప్రతమ్ | అపోవా అన్నమ్ |
జ్యేతిరన్నాదమ్ | అపుణ్యేతిః ప్రతిష్టితమ్ | జ్యేతిచ్యాపః ప్రతిష్టితఃః |
తద్ తదన్నమన్నే ప్రతి తిష్టతి | అన్వా నన్నాడో భవతి మహాన్ |
భవతి ప్రజయా పశుభిర్భ్రహ్మ వర్షసేనా మహాన్ కీర్త్యా |
జతి అష్టమోఽనువాకః॥

అన్నమును నిరసన భావముతో నిరాకరింపకూడదు! ఉపాసకుని కది ప్రతము. నీరే అన్నము, జ్యేతి అన్నాదము, జ్యేతి నీచిలో ప్రతిష్టితమై యున్నది. నీరును జ్యేతిలో ప్రతిష్టితమై యున్నది. కనుక ఈ అన్నము అన్నము నందు ప్రతిష్టితమై యున్నది. ఎవడు ఈ విధముగా అన్నము అన్నము నందు ప్రతిష్టితమైనదని ఎరుగుచున్నాడో అతడు కూడా ప్రతిష్టితుడగు చున్నాడు. అన్నవంతుడును, అన్నాదుడును అగుచున్నాడు. నంతానమును, పశువులను సమ్మద్దిగా పొందువాడగు చున్నాడు. బ్రహ్మవర్షస్సుతోను, కీర్తితోను మహాత్ముడగుచున్నాడు.

తోమ్మిదవ అనువాకము

అన్నం బహుకుర్మేతా తద్ప్రతమ్ | పృథివీ వా అన్నమ్ |
అకాశోఽన్నాదఃః | పృథివ్యా మాకాశః ప్రతిష్టితఃః | అకాశే పృథివీ |
ప్రతిష్టితా | తదేతదన్న మన్నే ప్రతిష్టితమ్ | సయ ఏతదన్నమన్నే |
ప్రతిష్టితం వేద ప్రతిష్టితి | అన్వానన్నాడో భవతి | మహాన్ భవతి |
ప్రజయా పశుభిర్భ్రహ్మ వర్షసేనా మహాన్ కీర్త్యా | జతినవమోఽనువాకః॥

అన్నమును ఎక్కువగా సంపాదింపవలయును, ఉపాసకునకది ప్రతము. భూమియే అన్నము, ఆకాశము అన్నాదము. భూమియందు ఆకాశము ప్రతిష్టితమై ఉన్నది. ఆకాశము నందు భూమియు ప్రతిష్టితమై యున్నది. కనుక ఈ అన్నము అన్నము నందు ప్రతిష్టితమై యున్నది. ఎవడు ఈ విధముగా అన్నము అన్నము నందు ప్రతిష్టితమైనదని ఎరుగుచున్నాడో అతడు కూడా ప్రతిష్టితుడగు చున్నాడు. అన్నవంతుడును, అన్నాదుడును అగుచున్నాడు. నంతానమును, పశువులను సమ్మద్దిగా పొందువాడగు చున్నాడు. బ్రహ్మవర్షస్సుతోను, కీర్తితోను మహాత్ముడగుచున్నాడు.

పదవ అనువాకము

న కంచన వసతో ప్రత్యా చ్ఛితా తద్ర్వతమ్ | తస్మాద్యయా |
కయాచ విధయా బహ్వస్మం ప్రాపుయాత్తి | అరాధ్యస్మా అన్నమిత్యా |
చక్కతే | ఏతద్వైముఖతోఽన్నగ్ం రాధ్మో | ముఖతోఽన్నా అన్నగ్ం |
రాధ్యతే | ఏతద్వైమధ్యతోఽన్నగ్ం రాధ్మో | మధ్యతోఽన్నా అన్నగ్ం |
రాధ్యతే | ఏతద్వా అన్తతోఽన్నగ్ం రాధ్మో | అన్తతోఽన్నా అన్నగ్ం |
రాధ్యతే | య ఏవం వేద క్షేమ ఇతివాచి | యోగక్షేమ ఇతి
ప్రాణాపానయోః | కర్తృతి హస్తయోః | గతి రితి పాదయోః | విముక్తి
రితిపాయో | జతి మానుషీ స్పృమాజ్ఞాః | అధిదైవిః | తృప్తిరితి
పృశ్చో | బలమితి విద్యుతి | యశ జతి పశుషు | జ్యేతి రితి సక్కతేషు
ప్రజాతి రమృత మానస్త ఇత్యుపస్థితి | సర్వమిత్యాకాశే | తత్తుతిష్టేత్యుపా
సీతా | ప్రతిష్టావాన్మావతి | తన్మహ ఇత్యుపాసీతా | మహాన్మావతి |
తన్మన ఇత్యుపాసీతా | మానవాన్మావతి | తన్మన ఇత్యుపాసీత
నమ్యన్తేఽస్తైకామాః | తద్ర్వహ్యాత్యుపాసీతా | బ్రహ్మవాన్మావతి |
తద్ర్వహ్మాః | పరిమర ఇత్యుపాసీతా | పర్యాణం మ్రియంతే ద్విష్టన్త
స్పృపత్యాః | పరయేఽప్రియాప్రాతృవ్యాః | సయశ్చాయం పురుషే |
యశ్చాసావాదిత్యే | స వికః | స య ఏవం విత్తి | అస్మాలోకాత్మేత్య

ఏతమన్న మయమాత్మాన ముప సంక్రమ్యా ఏతం ప్రాణమయ మాత్మాన
ముప సంక్రమ్యా ఏతం మనోమయ మాత్మాన
ముప సంక్రమ్యా ఏత మానసమయ మాత్మాన ముప సంక్రమ్యా । ఇమానో
కాన్యామాన్ని కామ రూప్యము సంచరన్సి ఏత త్యామగాయన్నాస్తి
హోఽపు హోఽపు హోఽపు అహమన్న మహమన్న మహమన్నమ్మే
అహమన్నాదోఽ హమన్నాదోఽ హమన్నాదః । అహగ్ శోకకృధహగ్
శోక కృధహగ్ శోకకృత్తి అహమస్మి ప్రథమజా బుతాస్యా
పూర్వం దేవేభోయే అమృత స్వ్యామాత్మా భాయి యో మాధవాతి స ఇదేవ
మాత్మావాః అహమన్నమన్న మదిన్త మాత్మా ద్వి అహం విశ్వం భువన
మభ్యభవాత్మే సువర్ణ జ్యోతిః య ఏవం వేదా ఇత్యపనిషత్తి
ఇతి దశమాత్మాను వాకః ।

ఆశ్రయమును కోరి ఇంటికి వచ్చిన అతిథి నెవరిని గాని నిరాకరించి పంపకూడదు. అది ఉపాసకునకు ప్రతము. కనుక అతిథి, అభ్యాగతుల సేవకై అన్నమును బహు ఉపాయములతో ఎక్కువ సంపాదింపవలయును. సద్గుహస్తులు అతిథులకై అన్నము సిద్ధముగా వున్నది అని పలుకుదురు. (అనగా అతిథులు ఏ సమయాన వచ్చినా వారికోసం అన్నాదులు సిద్ధం చేయుదురు). ఎవరు సిద్ధమైన అన్నమును అత్యంత శ్రద్ధా భక్తులతో సమర్పింప బడిన అన్నమును పొందుదురో, ఎవరు తక్కువ శ్రద్ధతో ఈ సిద్ధమైన అన్నమును అతిథులకు సమర్పించుదురో వారికిని అదే విధముగా అన్నము లభ్యమగును. ఎవరు అత్యంత నిరసన భావముతో ఈ సిద్ధమైన అన్నమును అతిథులకు సమర్పించుదురో వారికిని అదే విధముగా అన్నము లభ్యమగును.

పూర్వానువాకంతో కలిపి దీనిని చదవాలి. ఇది పృథివిని, ఆకాశాన్ని అన్నముగను, అన్నాదముగను ఉపాసించే వానికి చెప్పబడింది. ఈ పృథివ్యాకాశకోపాసకుడు ఆశ్రయాన్ని కోరివచ్చిన అతిథిని వెనక్కు పంపకూడదు.

ఆశ్రయమిచ్చి అన్నం పెట్టుకుండా ఉండటం ఎలా? కనుక అతిథి అభ్యాగతుల కోసం ఎల్లప్పుడునూ ఆహార పదార్థములను సిద్ధము చేసి ఉండాలి. వీరు ఎప్పుడు వస్తారో, ఎంతమంది వస్తారో తెలియదు కనుక ముందుగానే అన్ని యథేష్టపరిమాణంలో సమకూర్చి సిద్ధము చేసి ఉండాలి. దేవ, బుషి, పితృ, న్న, భూత యజ్ఞాలైదు మహాయజ్ఞాలు. ఇక్కడ స్నయజ్ఞం యొక్క ప్రాముఖ్యత చెప్పబడుతూ ఉంది.

ముఖుతః మధ్యతః అంతతః అని వాడబడ్డ ఈ మూడు పదాలకు గీతలో దానాన్ని గూర్చి చెప్పబడ్డ సాత్మీక, రాజుస, తామస శ్రద్ధలుగా గ్రహించాలి. చేసిన వారికి పనికి తగ్గఫలితం లభించుతుంది. అనేది ఇక్కడ నొక్కి చెప్పబడింది. ఆచార్యులు ఈ పదాలకు మరొక విధంగాను అర్థం చెప్పారు. ముఖుతః అంటే మొదట వయస్సులోను, మధ్యతో అంటే మధ్య వయస్సులోను, అంతతః అంటే ముసలి వయస్సులోను అని అర్థం. అనగా ప్రథమ వయస్సులో సాత్మీక శ్రద్ధతో అన్నదానం చేసిన వారికి అదే వయస్సులో అదే రీతిగా అన్నం లభించుతుంది. మధ్యతః, అంతతః అనే పదాన్ని గూడ పై విధంగానే అర్థం చేసుకోవాలి.

వైచిక దర్శనాన్ని మంత్రములు

ఓం శంనోమిత్రఃః శంవరుణః । శంనో భవత్సర్వర్యమా ।
 శంన ఇంద్రో బృహస్పతిఃః శంనో విష్ణు రురుక్రమఃః ।
 నమో బ్రహ్మాణో నమస్తే వాయో త్వమేవ ప్రత్యక్షం బ్రహ్మోని ।
 త్వమేవ ప్రత్యక్షం బ్రహ్మ వదిష్యమి । బుతం వదిష్యమి ।
 సత్యం వదిష్యమి । తన్మామపత్తు । తద్వక్తార మపత్తు । అపతుమాం ।
 అపతు పక్తారమ్॥

ఓం శాంతి శ్యాంతి శ్యాంతిః ॥

(కృష్ణ యజుర్వేదము త్రైతరీయ ఉ ॥ 1-1-1)

తా॥ సూర్యుడు మాకు సుఖమును కలుగుచేయును గాక । వరుణుడు మాకు సౌఖ్యము నొసంగుగాకా । అట్టే ఆర్యముడు, ఇంద్రుడు, బృహస్పతి, వాయప్రరూపుడగు విష్ణువు మాకు సుఖమును గలుగజేయుదురు గాకా । బ్రహ్మ స్వరూపమైన వాయువునకు నమస్కారము । ఓ వాయువా! నీవే ప్రత్యక్షమైన బ్రహ్మ స్వరూపుడవు । కావున నిన్నే ప్రత్యక్షమైన బ్రహ్మ స్వరూపముగా చెప్పగలను । నిన్ను బుత స్వరూపముగను చెప్పగలను । (శాస్త్రమును, కర్తృవ్యమును, అతిక్రమింపకుండ బుద్ధియందు లెస్సగ నిశ్చితమగు అర్థము బుతమనబడును) సత్య స్వరూపముగను వచింపగలను । ఆ బ్రహ్మము నన్ను రక్షించును గాక! ఆచార్యుని రక్షించును గాకా । ప్రణవ స్వరూపమగు నో వరబ్రహ్మమా । ఆధ్యాత్మిక, ఆధిభోతిక, ఆధి దైవిక తాపములు శమనమగుగాక!

ఓం సహనావపత్తు । సహనో భువక్తు । సహవీర్యం కరవావహై ।
 తేజస్వి నావధీతమస్తు । మా విద్వాపహై ॥

ఓం శాంతి శ్యాంతి శ్యాంతిః ॥

(కృష్ణ యజుర్వేదము త్రైతరీయ ఉ ॥ 2-1-1)

తా॥ వేదమాత గురుశిష్యలమైన మనలనిరువరను రక్షించుగాక! పోషించుగాక! మిక్కిలి ప్రజ్ఞాసంపన్నులమై ఉద్యమింతమగాక! మన స్వాధ్యాయము చురుకుగా నుండి ఘలవంతమగుగాక! ఈ సందర్భములో వేదా విద్యావ్యాప్తికి విష్ణుము కలుగకుండునట్లు మనమిరువురము ద్వేషింపకుండుమగాక! సర్వశాంతి కల్గుగాక!

ఓం యశ్చందనామృషభో విష్ణురూపఃః । భన్సోభోయ్య మృతాత్పంబభూపా ।
 సమేష్టో మేధయా స్పుతోతు । అమృతస్య దేవధారణోభూయాసం । శరీరం
 మే విచర్షణం । జిహ్వామే మధుమత్తమా । కర్ణాభ్యాం భూరివిశ్రవం ।
 బ్రహ్మణః కోశోత్తుసి మేధయా పిహితఃః । ప్రతం మే గోపాయః ॥

ఓం శాంతి శ్యాంతి శ్యాంతిః ॥

(కృష్ణ యజుర్వేదము త్రైతరీయ ఉ ॥ 1-1-4)

అమృత స్వరూపమును, వేదము వలన పుట్టినదై వేదములలో శైష్మమైనదియు, బ్రహ్మ స్వరూపమును, పరమేశ్వర స్వరూపమునగు ఓంకారము నన్ను మఱుపు లేని బుద్ధితో స్పృశించును గాక! ప్రకాశ స్వరూపమగుచ ప్రణవమా! బ్రహ్మజ్ఞానము యొక్కధారణ నాకు సిద్ధించును గాక! నా శరీరము పరిశుద్ధమగును గాక! నా నాలుక మాధుర్యము నందించును గాక! మహాతైన వాటిని విను వాడనగుదును గాక! ఓంకారమా! నీవు బ్రహ్మమైనను లౌకిక ప్రజ్ఞచే గప్పబడిన దానవైతివి. ఇటువంటి నీవు నేను వినిన ఆత్మజ్ఞానము మొదలుగా గల విజ్ఞానమును రక్షింపుమా! సర్వశాంతి గల్గుగాక!

ఓం అహం వృక్షస్య రేరివ । కీర్తిః వృష్టం గిరేరివ । ఊర్ధ్వ పవిత్రో
 వాజినీవ స్వమృత మస్తి । ప్రవిణం సపర్చసం । సుమేధా అమృతోక్షితఃః ।
 ఇతి త్రిశంకోర్యదాను వచనమ్॥

ఓం శాంతిశ్యాంతి శ్యాంతిః ॥

(కృష్ణ యజ్ఞేదము తైతీరీయ ఉ॥ 1-10-1)

తా॥ నేను నాశన్వరూపమైన జన్మ జరామరణాది రూపమగు దేహమను సంసార వృక్షమునకు అంతర్యామి స్వరూపము చేత ప్రేరకడనున్నా, పర్వత పృష్ఠ భాగము వలె భ్రాతి గలవాడనున్నా, సూర్యుడిచేత ప్రసిద్ధడనున్నా, అమృత స్వరూపడనున్నా అగుచున్నాను. సంసార స్థిత్యుత్పత్తి సంహోరముల యందు నైపుణ్యము యొక్క కూడిక వలన సర్వజ్ఞత్వ లక్షణ రూపమైన మంచి బుద్ధి గలవాడను. మరణ ధర్మము లేనివాడను, క్షీణింపని వాడను నగుచున్నానని యిం ప్రకారము త్రిశంకుమహర్షి యొక్క ఆత్మికత్వ జ్ఞానానుకూలమైన వాక్యమును దేవతా ఛందస్నులతో నుపాసించువాడు స్వాధ్యాయ ప్రాత్మి ద్వారా అంతఃకరణ శుద్ధి కల్గి బ్రహ్మవిద్యాప్రాప్తి నొందుచున్నాడు. సర్వత్రిపుటుల శాంతి కలుగుగాక!

ఓం పూర్ణమదః పూర్ణమిదం పూర్ణాత్మాపూర్ణ ముదచ్యతే
పూర్ణస్య పూర్ణమాదాయ పూర్ణమేవావ శిష్యతే॥

ఓం శాంతి శ్యాంతి శ్యాంతి॥

(శుక్ల యజ్ఞేదము - ఈశ - బృహదారణ్యకములు)

తా॥ సచ్చిదానంద ఘనమగు ఆ పరబ్రహ్మము సదా సర్వదా సర్వ విధముల పూర్ణమైనది. ఈ విశ్వము కూడా పూర్ణమైనదే. ఆ పూర్ణమునుండి ఈ పూర్ణము ఉధ్వవించుచున్నది. కాని ఆ పూర్ణము నుండి ఈ పూర్ణమును సంగ్రహించినను, విడవినను, పూర్ణమే మిగిలియందును. అనగా తత్త స్వరూపముగా నున్నను, మాయవలన కలిగిన విశ్వమందు త్వంస్వరూపముగా నున్నను, విశ్వము పుట్టి, పెరిగి, క్షీణించి నశించినను తత్త, త్వంలు అభేదమైనందున అది ఎప్పుడూ పూర్ణమే. విశ్వము మాయ (భ్రాంతి) కనుక అది యును శూన్యమే. సర్వశాంతి గల్గాక.

ఓం ఆప్యాయస్తు మమంగాని వాక్యాణిశ్చక్షుత్స్థోత్ మథోబల మిష్టియాణిచా
సర్వాణి సర్వం బ్రహ్మాప నిషదం మాహం బ్రహ్మ నిరాకుర్యాం మామా
బ్రహ్మ నిరాకరోద నిరాకరణ మస్తు నిరాకరణం మేతస్తు
తదాత్మని నిరతేయ ఉపనిషత్సు ధర్మాస్తే మయి సస్తుతే మయిసస్తు॥

ఓం శాంతి శ్యాంతి శ్యాంతిః

(సామవేదము - కేన - ఛాందోగ్యములు)

తా॥ ఉపనిషత్తులచే ప్రతిపాదింపబడిన బ్రహ్మము నాయొక్క అంగములు, వాక్య నేత్రములు ప్రాణము, కర్మములు, బలము, ఇంద్రియములు మొదలగువానిని తృప్తి పరుచుగాక! వేదాంత ప్రతిపాద్యమైన బ్రహ్మమే సర్వమూ నగును. బ్రహ్మము నన్ను నిరాదరణ చేయకుండునట్టనుగ్రహించును గాక! నేను బ్రహ్మమును నిరాదరణ చేయకుండునట్టనుగ్రహించును గాక! నావిషయ మందు ఆదరణము గలుగు గాక! నాకు విశ్వాసము (లక్ష్మిభావము) సంపన్న మగును గాక! ఆ బ్రహ్మమందాసక్తి గల నాయందు, ఉపనిషత్తులందు చెప్పబడిన ధర్మము లేవి గలవో అవి నాయందుండునగాక! సర్వశాంతి గలుగు గాక!

ఓం వాంగ్సై మనసి ప్రతిష్టితా మనో మే వాచి ప్రతిష్టిత మావిరావీర్షు
ఏధి వేదస్యమ ఆణిష్ఠః శ్రుతం మేమా ప్రహసీరనేనాధీతే
నాహోరాత్మాసుంద ధామి బుతం వదిష్యామి సత్యం వదిష్యామి
తన్మామపతు । తద్వక్తారమపతు అవతు మా మపతు వక్తారమ్॥

ఓం శాంతి శ్యాంతి శ్యాంతి॥ (బుగ్గేదము - ఐతరేయ ఉపనిషత్తు)

తా॥ నా వాక్య నిరంతరము మనః స్వరూపమున స్థిరమగు గాక! నా మనస్సు వాక్యసందు నెలకొని యుండు గాక! ఓ జ్యోతి స్వరూపమగు పరమాత్మా! నా ఆజ్ఞత్వమును బోగొట్టి నాకు ప్రకాశము గలుగునట్టను గ్రహింపుము. ఓ మనోవాక్యులారా! నాకు అనుగ్రహింపబడు గ్రంథము నొసంగుటకు సమర్థులగుదురుగాక! నాచే వినబడిన గ్రంథమును, దాని అర్థమును నేను మరువక యుందును గాక! అధ్యయనము చేసి మరువక యుండు గ్రంథమును నేను రేయింబవళ్ళు అనుసంధానము చేయుదును గాక! యదార్థ వస్తువునే ప్రతిష్టించుకొండును గాక! సత్యమనే వచింతును గాక! మీద చెప్పబడిన బ్రహ్మము శిష్యుడనగు నన్నను, బోధకులగు ఆచార్యులను రచ్చించును గాక! శాంతి గల్గాక.

ఓం భద్రంనో అపివాతయు మనః॥

ఓం శాంతి శ్యాంతి వ్యాంతిః

తా॥ ఓ మనసా! మాకు శ్రేయమును సంపాదింపచేయుము, శాంతి!

ఓమ్ భద్రం కర్మేభి త్రయియామ దేవాః భద్రం పశ్యేమాక్ష భిర్యజత్రాః॥
శ్మిరైరంగై స్తుష్టు వాంసస్తుస్తు భిర్యుశేమ దేవహితం యదాయుః । స్వామీను
ఇవై వృధ్భిత్రవాః స్వస్తి నః పూషా విశ్వవేదాః । స్వస్తి సస్తార్క్షో
అరిష్ట నేమిః । స్వస్తినో బృహస్పతిర్థధాతు ॥

ఓం శాంతి శ్యాంతి శ్యాంతిః (అధర్షవేదము - ప్రశ్నపనిషత్తు)

తా॥ ఓ దేవతలారా! గురుశిష్యులమగు మేము మిం మంగళకరమైన
వాక్యులను చెవులార వినెదము గాక! పూజ్యులైన యజ్ఞదేవత లారా! కన్నులచే
మేము మిం మంగళకరములైన రూపములను చూసెదము గాక! దృఢమైనటి
అవయవముల చేతను శరీరముల చేతను స్తోత్రముల చేయుచున్న వారము అగుచు,
మా జీవితమును దేవతలకు ప్రియమగు నట్టు చేయుదుము గాక! సర్వదిగంత
విశ్రాంత కీర్తిగల ఇంద్రుడు మాకు శుభములను ఒసంగుగాక! సర్వజ్ఞుడైన సూర్యుడు
మాకు శుభముల నొసంగును గాక! సర్వజ్ఞుడైన సూర్యుడు మాకు శ్రేయములను
గలుగజేయును గాక! శుభముల కాధారుండైన గరుత్తుంతడు మాకు శుభము
నిచ్చును గాక! దేవ గురువైన బృహస్పతి మాకు మంగళము నొసంగు గాక!

ఓం యో బ్రహ్మణం విదధాతి పూర్వం । యోషై వేదాంశ్చ ప్రపాణోత్తి
తస్మై । తం హ దేవమాత్రు బుధి ప్రకాశం । ముముక్షుర్వై శరణమహం
ప్రపద్యై॥

ఓం శాంతి శ్యాంతి శ్యాంతిః

(యజ్ఞర్వేదము - శ్వేతాశ్వతరోపనిషత్తు 6-18)

తా॥ ఏ పరమాత్మ ప్రపంచ స్వస్తికి ముందు హిరణ్య గర్భుని సృజించి
వానికి వేదము లొసంగెనో, అట్టి స్వయం ప్రకాశకుడును దేహంద్రియ బుద్ధులం
దంతర్యామి రూపమున నుండి తత్తత్త్వర్యాను సారముగ వాటి నాయా

కార్యములందు నియమించు వాడునునగు ఆ పరమాత్మను ముముక్షువగు నేను
శరణు పొందుచున్నాను. సర్వశాంతి గల్గుగాక.

శంతావాస్యమిష్టి

శాంతి మంత్రము

ఓం పూర్ణమధః పూర్ణమిదం, పూర్ణాత్ పూర్ణముదచ్యతే
పూర్ణస్య పూర్ణ మాదాయ పూర్ణమే వా పశిష్యతే॥

ఓం శాంతి శ్యాంతి శ్యాంతిః

భావము : ఓం అదిపూర్ణము. ఇది పూర్ణము, పూర్ణము నుండి పూర్ణము
వెల్పుడినది. పూర్ణమునకు పూర్ణము కలుపబడినను, పూర్ణము నుండి పూర్ణమును
తీసివేసినను, పూర్ణమే మిగులును.

మంత్రము :

ఓం ఈశావాస్యమిదం సర్వం యత్పుంచ జగత్యాం జగత్
తేన త్వకేన భుంజీథా, మాగృథః కస్యస్విధనమ్॥

భావము : ఇది అంతయు ఈశునిచే నిండి యున్నది. మార్పును పొందు
స్వభావము కల ఈ జగత్తులో అన్నిటియందు, ఈశుడున్నాడు. ఈశుడు లేనిది,
కానిది, ఏదియును లేదు. ఈశ భావముతో నుండి జగత్తును త్యాగ భావముతో
అనుభవించుము. దేనిని ఆశింపకుము. ఈ ప్రాప్తించినదంతయు ఎవరిది?

కుర్వన్నే వేహ కర్మాణి జిజీవిషే చ్ఛతం సమాః

ఏవం త్వయి నాన్య థేతో స్తి నకర్మ లిష్యతే నరే॥

భావము : ఈ జగత్తులో కర్తృత్వ భావము లేక విహిత కర్మలు చేయుచునే
నూరేళ్ళు జీవించుటకు సంకల్పించుకొనుము. ఇట్టి వాడుయచో నీకు కర్మ
ఫలము అంటుకొనడు. నరుడైన నీకు తరించుటకు ఇంతకన్నా మత్తాక మార్పు
లేదు.

అసుర్య నామతే లోకాం అంధేన తమ సాప్తతఃః।
తాంగోనై ప్రే త్యాఘిగచ్ఛంతి యేకే చాఉత్తహనో జనః॥

భావము : ఎవరైతే, ఆత్మ నెఱుగరో వారుమృతులై దట్టమైన చీకటి గల లోకములను పొందెదరు.

అనేజదేకం మనసో జవీయో సైనద్ దేవా ఆప్మహన్ పూర్వమర్మత్
తధావతోఽ న్యా నత్యేతి తిష్ఠత్ తస్మిన్నపో మాతరిశ్యా దధాతి॥

భావము : ఆత్మ ఒక్కటే. అదిద కదలదు. మనస్సుకు ఏంచిన వేగము కలది. దీనిని ఇంద్రియములు సమీపింపజాలవు. అది కదలకయే, పరుగెత్తు చున్నవాని నన్నింటిని అతిక్రమించి పోవును. ఎందుకనగా అది సర్వవ్యాపకము. విశ్వశక్తి (ప్రాణవాయువు) యా ఆత్మ ఉనికిచే చేతనముల (ప్రాణుల) కార్యములను నిర్వహించుచున్నది.

తదే జతి తష్ణేజతి త ద్వారే త ద్వారంతికే
త దంత రస్య సర్వస్య తమ సర్వస్యాస్య బాహ్యతః॥

భావము : ఆత్మ చలించును (సగుణస్థితి), చలింపదు (నిర్గుణస్థితి). అది దూరములో ఉన్నది, అజ్ఞానికి దూరము. సమీపములో ఉన్నది, జ్ఞానికి తనలోనే ఉన్నది. అన్నింటికి లోపలను వెలుపలను ఉన్నది.

యస్తు సర్వాణి భూతాని ఆత్మన్యే వాను పత్యతి
సర్వభూతేషు చాఉత్మానం తతో న విజుగుప్పతే॥

భావము : ఏ జ్ఞాని తనలో సర్వభూతములను, మరియు సర్వభూతములందు తననూ దర్శించునో, అతడు దేనినీ ఏవగించు కొనడు.

యస్మీన్ సర్వాణి భూతాని ఆత్మైవా భూ ద్వ్యజానాతః
తత్త్ర కో మోహః కఃశోక ఏకత్వ మను పత్యతః॥

భావము : ఏ జ్ఞాని సర్వభూతములు (తాను కూడ) ఒకే ఆత్మయని అనుభూతికి

వశదగునో ఆ స్థితిలో అతడు అన్నింటిలో, ఏకత్వమును దర్శించును. అట్టి విజ్ఞానికి మోహమేల ? శోక మేల?

సపర్యగా చ్ఛక్త మకాయ మప్రణమ్
అస్మావిరగ్ం శుధ్మ మపాప విధమ్
కవి ర్మనీషీ పరిభూ స్వయం భూః యథాతథ్యతోఽ
ర్థాన్ వ్యధధాచ్ఛాశ్చత్యేభ్యః సమాభ్యః॥

భావము : ఆ పరమాత్మ సర్వవ్యాపి, స్వయం ప్రకాశము, అశరీరి, పూర్ణము, మాంస రహితము (కండలు లేనిది), పరిశుద్ధము, అజ్ఞాన దూరము, సర్వదిష్ట, సర్వజ్ఞాని, సర్వవృతము, స్వయంభువు, సర్వవిధి నిర్వాహకము.

అంధం తమః ప్రవిశ్నై యేఽ విద్యా ముపాసతే
తతో భూయ ఇవతే తమో య ఉ విద్యాయాగ్ం రతః॥

భావము : ఎవరైతే అవిద్యను ఉపాసింతురో, వారు దట్టమైన చీకటిలో పడుడురు. ఎవరైతే మరి విద్యయందు ఆసక్తులో వారు తరువాత తమస్సును వ్యతిరేకించగలరు.

అన్యదేవాహు ర్మిద్యయా అన్యధాహు రవిద్యయా
ఇతి శుశ్రూమ ధీరాణాం యేన స్తద్విచ చక్షిరో॥

భావము : విద్య వలన మంచిఫలము, అవిద్య తెలియట వలన దాని వ్యతిరేక ఫలము కలుగునని వివేకవంతులైన జ్ఞానుల ద్వారా వినడమైనది.

విద్యాంచాఉ విద్యాంచ యస్తు ద్వేదో భయం సహ
అవిద్యయా మృత్యుం తీర్మా విద్యయాఉ మృత మశ్చతే॥

భావము : ఎవదైతే విద్యను, అవిద్యను, ఆ రెండింటిని కూడ చక్కగా వివరంగా తెలిసికొనునో, అతడు, అవిద్య విడచుటచే మృత్యువును తరించి విద్యచే అమరత్వమును సాధించును.

అంధం తమః ప్రవిశ్నియే_ సంభూతి ముపాసతే
తతో భూయ ఇవతే తమో య ఉ సంభూత్యగ్గం రతాః॥

భావము : ఎవరైతే ప్రకృతిని, ప్రవృత్తిని ఆరాధిస్తారో వారు మరింత అజ్ఞానమందు ప్రవేశిస్తున్నారు. మరి ఎవరైతే తత్త్వమందు ట్రీతితో నుండురో తరువాత వారు తమస్సు నారాధించుటను వ్యతిరేకించెదరు.

అన్యదే వాహుః సంభవా దన్య దాహు రసంభవాత్
తతో పుతుమ ధీరాణం యేన స్తద్విచ చక్షిరే॥

భావము : స్వతసిద్ధము కాని దానిని తెలియుటవలన, దాని వ్యతిరేక ఘలమును స్వయం సిద్ధమైన దాని వలన మంచి ఘలమును కలుగునని వివేకము గల జ్ఞానుల వలన వినడమైనది.

సంభూతించ వినాశంచ, యస్తదేహోభయం సహ
వినాశేన మృత్యుం తీర్మా సంభూత్యా_ మృత మత్సుతే॥

భావము : ఎవడైతే నిత్యత్వమును, వినాశమును రెంటిని గూడ చక్కగా, వివరంగా తెలిసికొనునో, అతడు ఈ వినాశమును వాసనను విడచి తరించును. సత్యత్వము చే అమరత్వము ను పొందును.

హిరణ్యయేన పాత్రేణ సత్యన్యా_ పిహితం ముఖమ్
తత్త్వం పూషణ్ణ పావుణ సత్య ధర్మాయ దృష్టయే॥

భావము : బంగారు పాత్రచే సత్యదేవత ముఖము కప్పబడియున్నది. ఉ సుర్యదేవా! సత్య ధర్మ నిష్ట గల నేను చూచుటకై ఆ పాత్రయొక్క మూతను తొలగింపుమా!

పూష న్నే కర్మ యమ సూర్య ప్రాజాపత్య
వ్యాహ రశ్మీన్ సమూహ తేజో యత్తే
రూపం కళ్యాణ తమం తత్తే పశ్యామి
యో_ సా పనో పురుషః సో_ హ మస్సు॥

భావము : ఓ పోవకుడా! నీ అనుగ్రహముచే సత్యదృష్టిని పొందిన నేను నీ మంగళ కరమైన రూపమును చూచెదను. అప్పుడు నీలో నుండు పురుషుడను నేనే కదా! యని తెలిసికొందును.

వాయు రనిల మమృత మథేదం భస్మాంతం శరీరమ్
ఓం క్రతో స్తుర కృతం స్తుర, క్రతో స్తుర కృతం స్తుర॥

భావము : నాప్రాణవాయువు (శ్వాస) శాశ్వతమైన విశ్వవాయువులో లీనమగుగాక! ఈ శరీరము భస్మమగు గాక! కనుక ఓ జీవా! చేసిన కర్మలను పశ్చాత్మాపముతో సృంపుమా! బ్రహ్మ భావనతో నుండుచు కర్మలను చేయనివానివలె నుండుము.

అగ్నేనయ సుపథా రాయే అస్మాన్ విశ్వాని దేవ వయునాని విద్వాన్
యుయోధ్యస్తుజ్ఞ పురాణమేనో భూయిష్టాంతే, నమ ఉక్తిం విధిమ్॥

భావము : ఓ అగ్నిదేవా! మమ్ము మాసుకృత ఘలములను పొందుటకై మంచి మార్గంలో తీసుకుని పొమ్ము. మా అన్ని కర్మములను తెలిసికొనిన నీవు మా కల్పిత పాపమును నిరూపింపుము. మరల మరల మేము నీకు అనేకములైన నమస్కార వచనములను ఆర్పించుచున్నాము. ఓ అగ్నిదేవా! నమస్కారము.

సమాప్తమ్

వసిష్ఠ గీత

1. వసిష్ఠగురువర్య వందనాలు మీకు ఒకప్రత్య గల్లెను గురుదేవా
తన్న దాతెలిసితే అన్యవృత్తమాయెను, అది మాకు దెల్పుమ గురుదేవా॥
2. సైంధవురాయి సాగరములో గలసి తావుదకమాయెను ఓ రామా
అటువలె ఆ మనసు శివుని ధ్యానముచేసి శివునందు గలసెను ఓ రామా॥
3. కీటకమెప్పుడు భ్రమరధ్యానము జేసి భ్రమరంబు తానాయె ఓ రామా
అటువలె ఆ మనసు శివుని ధ్యానము జేసి శివుడు తానాయెను ఓ రామా॥
4. శ్రీ గంధములయందు వున్న వృక్షములన్ని శ్రీగంధ మాయెను ఓ రామా
అటువలె సత్పుంగమిబ్బున వారికి కలదు బ్రహ్మానంద మోరామా॥
5. కర్మార రాశందు దీపంబు పెట్టితే ఏమి మిగులకపోయె ఓ రామా
అటువలె కొన్నాళ్ళు అహంవృత్తితో వుండి అది చనిపోయెను ఓ రామా॥
6. సూర్యాండు తమస్సును చూడవలెనసుకొన్న కానరాదాయెను ఓ రామా
తాబ్రహ్మమైయుండి సృష్టి చూదామంటే చిద్రూపమాయెను ఓ రామా॥
7. చిత్రములో వ్రాసిన ప్రీరూపములు జూచి బుధ్మలు భ్రమింతునా ఓ రామా
వెరిపానికి చూడ వృత్తులే సత్యమో గాని, బ్రహ్మాసత్యమోనా ఓ రామా॥
8. విష్టర్లో భోంచేసి విసరి పారవేసిన, అది ముట్టుదుమా ఓ రామా
అటువలె వర్షాశ్రమాచార మతాభిమానములు వర్తించునా ఓ రామా॥
9. పాము కుబుసము విడిచి పశ్చాత్తాపమున పట్టుమని వెదుకునా ఓ రామా
అటువలె యోగి జనన మరణాదుల యెన్నదెరుగబోడు ఓ రామా॥
10. అగ్నిహోత్రుడెవడు ఉష్ణస్వరూపుడై శీతలామెరుగునా ఓ రామా
తన్నుతా దెలుసుండి తాబ్రహ్మమైయుండి దేహాలు కోరునా ఓ రామా॥
11. దేహమెరుగక యుండి కర్మాట్లు జేతురు కర్మమందురే జనులు ఓరామా
స్వప్నమొందినవాడు కర్మగాని యట్లు యోగి దేహ మెరుగడు ఓ రామా॥

12. ధనుర్ధరుడు అంబువట్టి విడిచిన వెనుక క్షణమైన నిలుచునా ఓ రామా
ప్రారభ్య కర్మలు కాల్పునా యోగికి తిరిగి ప్రారభ్యమన్నదా ఓ రామా॥
13. కుండ కులాలుడు దండంబు త్రిపుక చక్రంబు తిరుగునా ఓ రామా॥
వొనియెరుకా లేక మానసేంద్రియాలు మాట దప్పిపోవునా ఓ రామా॥
14. చలనంబు లేనట్టి రాజయోగిని జూచి చలియించెనందురే ఓ రామా
ఓడలోపలనున్న వానికే దరిచెట్లు నడచి నట్లుండె ఓ రామా॥
15. నీవు చూడునే నిష్పుచదలంటుడు మరి నీరముకు తుప్పట్టునా ఓ రామా
అటువలె యోగి జనన మరణాదులా యెన్నదెరుగాబోడు ఓ రామా॥
16. ఎన్నడైన దినమణి దీప్తి కావలెనని దీపాల కోరునా ఓ రామా
సచ్చిదానందుడై అన్యతజడముఖోపోలు కోరునా ఓ రామా॥
17. ఎన్నడైనా సంద్రము తెరటాలనుండి వినయంబు కోరునా ఓ రామా
ఎన్నడైనా నదులు తృప్తచేత తాము కష్టరాళ్ళాయెనా ఓ రామా॥
18. సింహసనమేక్కి భూమి నేలెడి రాజు భీక్షమెత్తుట కలదా ఓ రామా
అహంబ్రహ్మస్మి పిదప తత్పదమొంది మరల ఇది నేను అనునా ఓ రామా॥
19. సువర్ణపుష్పక మెక్కినవాడు తిరిగి శునకమెక్కబోవునా ఓ రామా
దేశికేంద్రునిచేత దేవుడైన యోగి, దేహాలు కోరునా ఓ రామా॥
20. పూర్ణబోధానందబ్రహ్మమైన యోగి పుణ్యపొపమెరుగునా ఓ రామా
ఎవనిగూర్చి యోగికర్మ మాచరించు అంతటా తానైయుండి ఓ రామా॥
21. భార్యాపిల్లలు లేక పరకాంతల గూడి బ్రహ్మచర్యుడా కాడు ఓ రామా
ఆత్మకంటే అన్యమెరుగనివాడు అతడు బ్రహ్మచర్యుడు ఓ రామా॥
22. రాగాదులతో గూడిభేదాలు విడువక అతడు గృహస్థుడు కాడు ఓ రామా
సర్వభూతములందు సమముగా జూచు సత్యగృహస్థుడు ఓ రామా॥
23. వనమునందుండి వనిత నపేక్షించిన వానప్రస్తుడు గాడు ఓ రామా
కామిగాక యుండి నిష్ఠామైయై యున్న యోగి గృహస్థుడు ఓ రామా॥

24. గృహములో గూర్చుండి విషయాలు విడువక అదికాదు సన్యాసమో రామూ
గృహములో గూర్చుండి విషయాలు విడిచిన అది శుద్ధసన్యాసమో రామూ॥

25. జట్టుజంద్యములు తీసి తలబోడి చేసుకొనుట అదికాదు సన్యాసమో రామూ
దేహమేతాగాక దేవుడు తానైన అది శుద్ధసన్యాసమో రామూ॥

26. సన్యాసమని సంగమమహేష్మింప అది కాదు సన్యాసమో రామూ
సచ్చిదానందుడై సకల సంకల్పాలు విడుచుటే సన్యాసమో రామూ॥

27. దారాపుత్రాదులు లేక తనువు తానునుకొన్న అదికాదు సన్యాసమో రామూ
తానుతత్త్వ మసియై తనువు తాగాకున్న అది శుద్ధసన్యాసయో రామూ॥

28. కానలలో యుండి కందమూలాలు తింటున్న తాగాదు బ్రహ్మర్షి ఓ రామూ
తాను తత్త్వమసియై తనువు తాగాకున్న అది శుద్ధసన్యాసమో రామూ॥

28. కానలలో యుండి కందమూలాలు తింటున్న తాగాదు బ్రహ్మర్షి ఓ రామూ
అయమాత్మబ్రహ్మమని అనుభవించిన యోగి యిది నేను అనునా ఓ రామూ॥

29. పరమ ఏకాంతమున పాము పుట్టలోనుండి పాము నిస్నేరుగునా ఓ రామూ
కామి యేకాంతమున కొండగుహలోనుండి కామి నిస్నేరుగునా ఓ రామూ॥

30. ఓర్మతో వృక్షములు ఒకచోట కూర్చుండి అవి నిస్నేరుగునా ఓ రామూ
ఆరు విడువక యుండి అచలమని గుర్చున్నవాడు నిస్నేరుగునా ఓ రామూ॥

31. పశువులు మౌనముపట్టి పలుకవు అవి నిను నెరుగునా ఓ రామూ
మాయవేషము దాల్చి మౌనంగా గూర్చున్న మందులు నిస్నేరుగునా ఓ రామూ॥

32. గంగస్న్యానము జేసి పంగనామాలు పెట్టిన దొంగ నిస్నేరుగునా ఓరామూ
గంగతీరమునందు కొంగధ్యానము చేసి కొంగ నిస్నేరుగునా ఓ రామూ॥

33. కలకాలము కప్పకడు నీళ్ళలో మునిగి కప్ప నిస్నేరుగునా ఓ రామూ
సదాచారుడునని చన్సీళ్ళలో మునిగి సంధ్యకడు నిస్నేరుగునా ఓ రామూ॥

34. నేత్రము లేనట్టి అంధుడు ఆర్ద్రములో అతని మొకమెరుగునా ఓ రామూ
తన్నుడా దెలియుక, తనువు తానునుకొన్న తపసి నిస్నేరుగునా ఓ రామూ॥

35. అగ్ని హోత్రమునందు పడిన కాషంబు లన్ని అగ్నిహోత్రమైనట్లు
బ్రహ్మనిష్టనిచూడ భూతమంత్రము లన్నియు బ్రహ్మరూపమాయే ఓ రామూ॥

36. ప్రపంచపురియందు పాపకర్మపు నది పారుతూ యున్నది ఓ రామూ
ఆ నదివృత్తాంతము దెల్పెదను ఆదరముతో వినుము ఓ రామూ॥

37. అహంభావమె పుదకము, ఆవరణ మదిలోతు, రాగాదులె పొడవు ఓ రామూ
సుఖదుఃఖములె బురద, యాపణత్రయంబులె వెడల్పు ఓ రామూ॥

38. ఆశయే అతవడి, అజ్ఞానమే సుధి, సంకల్పాలె తరంగాలు ఓ రామూ
అవివేకు లెల్లరు ఆ నది యాదబోయి అక్కడే మునుగుదురు ఓ రామూ॥

39. గుండు మెడగట్టుకొని, నిండినా నదిలోను మునిగి తేలగలరా ఓ రామూ
అశపాశముచేత అంధులైన వారు ఆనదిలో మునుగుదురు ఓ రామూ॥

40. గారదీదు గడ్డిపరకను సర్పముగ జేసి తాభయపడునా ఓ రామూ
సంకల్పజన్యాలైన అస్యదేవతలనుగూర్చి యోగి పూజించునా ఓ రామూ॥

41. సద్గురువుని సేవించి సచ్చిదానందులై సద్గుతి నొందును ఓ రామూ
గార్దేయి సద్గురుని సద్గుధమహిమచే శివుడు తానాయెను ఓ రామూ॥

॥వసిష్ట గురువర్యాపందనములు మికు ఒకప్రత్యుగ్లైను గురుదేవా॥

॥తన్న దాదెలిసితె అస్యవృత్తేమాయెను అది మాకు దెల్పుమ గురుదేవా॥

ఓం శాంతి శ్శాంతి శ్శాంతిః

ధర్మసూక్తులు

1. బధ్యడునగా నెవడు? ప్రాపంచిక విషయములందు ఆసక్తిగలవాడు.
2. ముక్తుడునగా నెవడు? ప్రపంచ విషయములందు విరక్తిగలవాడు.
3. ఘోరనరకమనగానేది? దేహభిమానమే.
4. స్వర్గమనగానేది? దేహభిమానమును విడుచుట.
5. సంసారదుఃఖమును హరించునదేది? ఆత్మవిచారణ.
6. నరకమునకు ముఖ్యద్వారములేవి? కామ, క్రోధ, లోభములే.
7. జీవులకు సుఖమిచ్చునదేది? అహింస.
8. సుఖముగా నిద్రించువాడెవడు? పరమాత్మయందు మనసును సంలగ్నము చేసినవాడు.
9. శత్రువులనగా నెవరు? అస్యాధీనమైన యింద్రియములే.
10. మిత్రులనగా నెవరు? స్వాధీనమైన యింద్రియములే.
11. దరిద్రుడునగా నెవరు? అంతులేని ఆశగలవాడు.
12. భాగ్యవంతుడునగా నెవరు? దొరికినదానితో తృప్తిజెంచువాడు.
13. బ్రతికియుండియు చచ్చినవాడెవడు? ముక్తికొఱకు ప్రయత్నించనివాడు.
14. గురువు అనగా నెవరు? సత్యసత్యములను గురించి ఉపదేశించువారు.
15. శిష్యుడునగా నెవరు? గురువుగారిని సాక్షాత్తు పరిపూర్ణముగా చూచినవాడు.
16. భవరోగమనగా నేది? మాటిమాటికి పుట్టుట చచ్చుటయే.
17. ఇట్టి భవరోగములకు ఔషధమేది? తన్న తానెవరో విచారించి తెలుసుకొనుట.
18. ఉత్తమమగు భూషణమేది? సత్ప్రవర్తన
19. ఉత్తమమైన తీర్థమేది? పరిశుద్ధమైన మనస్సు.

20. మూర్ఖుడునగా నెవడు? విమర్శనాజ్ఞానం లేనివాడు.
21. జగత్తును జయించిన వాడెవడు? మనస్సును జయించినవాడు.
22. ముఖమునకు అలంకారమేది? సద్గ్వయ, చక్కాలివాక్షు.
23. నిష్ఠాముకర్మవలన కలుగు ఘలమేది? చిత్తశుద్ధి.
24. మెఱుపు తీగవలె చంచలమైన దేది? ధనము, యోవనము, ఆయుస్సు.
25. లోకమున దుర్దభమైన వస్తువేది? సద్గురువు లభించుట, సజ్జన సాంగత్యము, బ్రహ్మవిచారణ.

గీతాసారం

1. గతమంతా మంచే జరిగింది.
2. వర్తమానం కూడా మంచే జరుగుతున్నది.
3. భవిష్యత్తు కూడా మంచే జరుగుతుంది.
4. నువ్వు అనుభవిస్తున్నదంతా ఇహలోకపు సంపదే.
5. నువ్వు అనుభవించేది ఇక్కడే వదిలివేయాలి.
6. నువ్వు అనుభవించే ఈ భోగం, నిన్న వేరికరి సాత్తు, నేడు నీదిగా అయింది, రేపు వేరికరి స్వంతం అవుతుంది.
7. మార్పు అనేది ప్రకృతి సహజం.
8. అందుచేతనే దుఃఖించవలసిన పనిలేదు
9. నీవు ఆనంద స్వరూపుడవు

ఓం శాంతి శాంతి శాంతిః

సేకరణ

రామానుండిస్వామి